

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

**ΚΑΠΕ
CRES**

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (PROGRAM OPERATOR)

Ημερομηνία: 12/06/2014

Α.Π.: 616/ ΚΑΠΕ

Ταχ. Δ/ση : 19ο χλμ. Λεωφ. Μαραθώνος,
190 09 Πικέρμι, Αττικής
Τηλέφωνο : 210-6603300
Fax : 210-6603301-302
Email: xm-eox@cres.gr
Πληροφορίες: <http://eeares.cres.gr>

Προς:

ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

**ΑΝΟΙΚΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ
ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ)**

Θεματική Περιοχή:

GR03 - Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

- ΧΩΡΕΣ ΕΟΧ-ΕΖΕΣ: ΙΣΛΑΝΔΙΑ, ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ, ΝΟΡΒΗΓΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΟΧ 2009-14 (85%)
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (15%)

**Ο Κωνσταντίνος Κουρنيώτης, Πρόεδρος και Γενικός Διευθυντής του Διαχειριστή
Προγράμματος-ΚΑΠΕ και ενεργώντας ως νόμιμος εκπρόσωπος αυτού,**

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στην παρακάτω κατηγορία **Δυνητικών Φορέων Υλοποίησης** που έχουν δικαίωμα συμμετοχής (όπως περιγράφεται στο Άρθρο 4) για την υποβολή προτάσεων πράξεων, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της Θεματικής Περιοχής **ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ** του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου 2009-2014.

Άρθρο 1: Γενικά Θέματα

Το Πρόγραμμα Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) 2009-2014, Θεματική Περιοχή «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας», συνολικού προϋπολογισμού 11.188.235€, συγχρηματοδοτείται από τις χώρες ΕΟΧ-EΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία) κατά 85% (9.510.000€) και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας κατά 15% (1.678.235€). Η θεματική περιοχή του προγράμματος **«Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας»** του **ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 για την Ελλάδα**, έχει ως βασικό στόχο την αύξηση της συμμετοχής των **Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)** στην παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας και ταυτόχρονα τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου.

Το πρόγραμμα συμβάλλει στην υλοποίηση **επιδεικτικών έργων ΑΠΕ** στην χώρα μας, ως πυλώνας πράσινης ανάπτυξης, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων μας (20-20-20). Επίσης, επιδιώκει την άμβλυνση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων και την ενίσχυση των διμερών συνεργασιών των κρατών-μελών στο χώρο των ΑΠΕ.

Απώτερος σκοπός είναι η προώθηση και ουσιαστική συμβολή στην υλοποίηση ενός πλαισίου ισόρροπης ανάπτυξης, που δημιουργεί δυνατότητες μεγάλης προστιθέμενης αξίας και προοπτικές στην τοπική οικονομία, την εξοικείωση των κατοίκων με τις πρακτικές αειφόρου ανάπτυξης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συμβάλλουν στους γενικούς στόχους του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 οι οποίοι είναι:

- να μειωθούν οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
- να αξιοποιηθούν βέλτιστα οι πόροι μέσα από τεχνικά επαρκείς, αποτελεσματικές και καλώς λειτουργούσες διοικητικές δομές,
- να διασφαλισθεί η ποιότητα των δράσεων, η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η εύρυθμη διαχείριση της υλοποίησης των έργων με προϋποθέσεις διαφάνειας και χρηστής διακυβέρνησης.

Ειδικότερα, οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συμβάλλουν στο βασικό στόχο της θεματικής περιοχής, αυτόν της αύξησης του μεριδίου των ΑΠΕ στη χρήση ενέργειας στη χώρα, προωθώντας μία οικονομία λιγότερο εξαρτημένη από τον άνθρακα. Ταυτόχρονα, αποσκοπεί στον περιορισμό των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων και στην ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των δότριων χωρών και της Ελλάδας.

Στη συνέχεια παρατίθενται όροι και συντημήσεις μαζί με τις απαραίτητες επεξηγήσεις, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στον παρόντα Οδηγό.

Πίνακας 1: Έννοια Ορισμών & Συντμήσεων

Όρος / Σύντμηση	Ορισμός
Αλλοδαπός Εταίρος του Φορέα Υλοποίησης	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), τα οποία έχουν συσταθεί και λειτουργούν προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος εντός της επικράτειας των Δότριων Χωρών ή των Κ-Μ του ΕΟΧ. Ο εταίρος έχει κοινό σκοπό με το Φορέα Υλοποίησης την υλοποίηση της πράξης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής του ΧΜ ΕΟΧ.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αξιολόγηση	Η συστηματική, αντικειμενική και ανεξάρτητη εξέταση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων και των πράξεων με στόχο τον καθορισμό της συσχέτισης, της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της οικονομίας, των επιπτώσεων και της αειφορίας της χρηματοδοτικής ενίσχυσης.
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
Αρχή Πιστοποίησης (Α.Πλ.)	Εθνικός δημόσιος φορέας λειτουργικά ανεξάρτητος από την Αρχή Ελέγχου και τους Διαχειριστές Προγραμμάτων, ο οποίος ορίζεται από το δικαιούχο κράτος και είναι αρμόδιος για την πιστοποίηση των πληροφοριών οικονομικού περιεχομένου.
Αρχή Ελέγχου	Εθνικός δημόσιος φορέας λειτουργικά ανεξάρτητος από το ΕΣΕ, την ΑΠΙΣ και τους Διαχειριστές Προγραμμάτων, ο οποίος ορίζεται από το δικαιούχο κράτος και είναι αρμόδιος για την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Αρχή Ελέγχου είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
Γραφείο ΧΜ	Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού: Η Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2009-2014 επικουρείται από το Γραφείο ΧΜ, το οποίο αποτελεί μέρος της διοικητικής οργάνωσης της ΕΖΕΣ στις Βρυξέλλες και είναι αρμόδιο για τη συνεχή παρακολούθηση της υλοποίησης του ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2009-2014 στα δικαιούχα κράτη καθώς και σημείο επαφής μεταξύ αυτών και της Επιτροπής ΧΜ ΕΟΧ.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, μίας ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31 ^{ης} Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημόσια Κτίρια	Τα κτίρια που ανήκουν στο Δημόσιο, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και λοιπών δημοσίων φορέων) και στους ΟΤΑ.

Όρος / Σύντμηση	Ορισμός
Δημόσια Οχήματα	Τα οχήματα που ανήκουν στο Δημόσιο, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και λοιπών δημοσίων φορέων) και στους ΟΤΑ.
Διαχειριστής Προγράμματος (Program Operator)	Υπηρεσία του δημοσίου, ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ που έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της ελληνικής επικράτειας ή του ΕΟΧ προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος ή ΜΚΟ, η οποία, επίσης, έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της ελληνικής επικράτειας ή του ΕΟΧ, και έχει την ευθύνη για την προετοιμασία και την υλοποίηση ενός προγράμματος. Στην θεματική περιοχή GR03 του ΧΜ ΕΟΧ 2009-14 Διαχειριστής Προγράμματος είναι το ΚΑΠΕ (Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας).
Δικαιούχο κράτος	Το κράτος το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου 38b λαμβάνει συμφωνημένο με την ΕΕ ποσοστό επιχορήγησης από το σύνολο του προϋπολογισμού του ΧΜ ΕΟΧ για την περίοδο 2009-2014 προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Ευρώπης καθώς και να αναπτυχθούν οι διμερείς σχέσεις μεταξύ των δότριων χωρών και των δικαιούχων κρατών με επιδίωξη την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της ασφάλειας μεταξύ τους. Στον παρόν οδηγό εφεξής δικαιούχο κράτος νοείται η Ελληνική Δημοκρατία.
Διμερείς σχέσεις (bilateral relations)	Επιδίδεται να δημιουργηθούν μεταξύ των δότριων χωρών και των δικαιούχων κρατών με επιδίωξη την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της ασφάλειας μεταξύ τους.
Δότριες χώρες	Η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία (τρία από τα τέσσερα κράτη-μέλη της ΕΖΕΣ) που υπέγραψαν Σύμφωνο Συνεργασίας με την ΕΕ δημιουργώντας τον ΕΟΧ το 1992.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών: Διακρατικός οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε το 1960 με βάση τις αρχές του ελεύθερου εμπορίου, ως μέσο για την επίτευξη της ανάπτυξης και της ευημερίας μεταξύ των τεσσάρων πλέον Κρατών-Μελών (Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία και Ελβετία) και την προώθηση στενότερης οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των δυτικοευρωπαϊκών χωρών.
Έκθεση Στρατηγικής	Ετήσια έκθεση η οποία υποβάλλεται από το Εθνικό Σημείο Επαφής προς την Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ και περιέχει απολογισμό και προβλέψεις υλοποίησης των προγραμμάτων σε μακροπρόθεσμη προοπτική.
ΕΞΕ	Εξοικονόμηση Ενέργειας
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
Επιτροπή Επιλογής	Συνιστάται με ευθύνη του Διαχειριστή Προγράμματος και σκοπό έχει να επιλέξει πράξεις για ένταξη στο πρόγραμμα, μετά από ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
Επιτροπή Παρακολούθησης	Συστήνεται και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας και έχει ως σκοπό την εξέταση της προόδου της υλοποίησης του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 αναφορικά με την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.
Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ	Επιτροπή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ περιόδου 2009-2014. Με τη με αριθμ. 5/2010/SC/09-12-2010 απόφαση της Διακρατικής Επιτροπής των τριών Κ-Μ ΕΖΕΣ, ορίστηκε η Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2009-2014, η οποία είναι αρμόδια και για την υλοποίηση του ΧΜ ΕΟΧ της περιόδου 2009-2014 στα δικαιούχα κράτη του ΕΟΧ.
Επιχορήγηση	Η χρηματοδοτική ενίσχυση προγράμματος από τις δότριες χώρες.

Όρος / Σύντμηση	Ορισμός
προγράμματος ΧΜ-ΕΟΧ	
Συγχρηματοδότηση πράξης	Η χρηματοδοτική ενίσχυση με μέριμνα του Διαχειριστή Προγράμματος προς το Φορέα Υλοποίησης για την υλοποίηση συγκεκριμένης πράξης που έχει εγκριθεί μετά από τις προβλεπόμενες στον Κανονισμό διαδικασίες επιλογής.
Εθνικό Σημείο Επαφής (ΕΣΕ)	Εθνικός δημόσιος φορέας, που ορίζεται από το δικαιούχο κράτος προκειμένου να έχει τη συνολική ευθύνη για την επίτευξη των στόχων του ΧΜ ΕΟΧ 2009–2014 και για την υλοποίηση του Μνημονίου Κατανοήσεως στο δικαιούχο κράτος. Στην παρούσα περίπτωση είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας.
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς: Το έγγραφο που καταρτίστηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας σε διάλογο με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το οποίο αποτελεί μέσο αναφοράς για την εκπόνηση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής.
Ημεδαπός Εταίρος Προγράμματος	Δημόσια υπηρεσία, ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, το οποίο έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της Ελληνικής Επικράτειας προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Ο εταίρος έχει κοινό σκοπό με τον Φορέα Υλοποίησης την υλοποίηση της πράξης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής του ΧΜ ΕΟΧ.
Ημεδαπός Εταίρος του Φορέα Υλοποίησης	Υπηρεσία του Δημοσίου, ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, που έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της Ελληνικής Επικράτειας προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος.
Καθαρή χρηματοδοτική ενίσχυση	Η συνολική χρηματοδοτική ενίσχυση προς το δικαιούχο κράτος μη συμπεριλαμβανομένου του κόστους διαχείρισης των δότριων χωρών.
Κανονισμός	Ο κανονισμός που έχει τεθεί σε εφαρμογή από την Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ για την υλοποίηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ περιόδου 2009-2014.
Κράτη-Μέλη ΕΟΧ	Τα κράτη-μέλη (Κ-Μ) ΕΟΧ είναι τα Κ-Μ της ΕΕ και τα τρία Κ-Μ ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία). Ειδικότερα, το Μάιο του 2004, ο ΕΟΧ διευρύνθηκε από 18 σε 28 Κ-Μ ενώ τον Αύγουστο του 2007 ο αριθμός των Κ-Μ ΕΟΧ αυξήθηκε σε 31 με την ένταξη της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας και της Κροατίας.
Κοινότητα	Με τον όρο «Κοινότητα» χαρακτηρίζεται πεδίο παρέμβασης που αφορά ένα ή περισσότερα κτίρια, ένα ή περισσότερα κτιριακά συγκροτήματα, μια ή περισσότερες εγκαταστάσεις / χώροι, ή συνδυασμός όλων αυτών, με την προϋπόθεση ότι γειτνιάζουν μεταξύ τους. Επίσης, «κοινότητα» μπορεί να χαρακτηρίζονται κτίρια/συγκροτήματα/εγκαταστάσεις/χώροι που δραστηριοποιούνται στο ίδιο θεματικό αντικείμενο, (π.χ. νοσοκομεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα, κλπ). Και στις δυο περιπτώσεις, η «Κοινότητα» θα βρίσκεται εντός μίας Περιφερειακής Ενότητας όπως αυτή ορίζεται βάσει του Ν.3852/2010. Τα κτίρια/συγκροτήματα/εγκαταστάσεις/χώροι θα πρέπει να ανήκουν σε τομείς δραστηριότητας του Δημοσίου ή του ευρύτερου Δημόσιου τομέα.
Μνημόνιο Κατανοήσεως (ΜοU)	Από τις 7-11-2011 έχει υπογραφεί Μνημόνιο Κατανοήσεως (Memorandum of Understanding) για την υλοποίηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιόδου 2009-2014, μεταξύ της Δημοκρατίας της Ισλανδίας, του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν, του Βασιλείου της Νορβηγίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας.
Μη Κυβερνητική Οργάνωση (ΜΚΟ)	Εθελοντική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η οποία έχει συσταθεί και λειτουργεί ως νομικό πρόσωπο εντός της ελληνικής επικράτειας ή του ΕΟΧ,

Όρος / Σύντμηση	Ορισμός
	ανεξάρτητη από την κεντρική, την περιφερειακή και την τοπική διοίκηση καθώς και από τις πολιτικές οργανώσεις και κάθε τύπου εμπορικούς οργανισμούς, που δεν λαμβάνει τακτική επιχορήγηση για τη λειτουργία της ή δάνεια με εγγύηση του δημοσίου. Οι πολιτικές και θρησκευτικές οργανώσεις δε νοούνται ως ΜΚΟ.
Μικρό Νησί	Βάσει της Eurostat (1), ως νησί ορίζεται κάθε τμήμα γης που περιβάλλεται από θάλασσα, έχει μόνιμο πληθυσμό, δεν έχει σταθερή σύνδεση με την ξηρά και δεν περιλαμβάνει πρωτεύουσα κράτους. - Ως μικρό νησί ορίζεται το νησί εκείνο που έχει πληθυσμό μεταξύ 50 και 5.000 μόνιμων κατοίκων (2). - Ως πληθυσμός μόνιμων κατοίκων ορίζεται ο μόνιμος πληθυσμός για τη συνολική γεωγραφική έκταση του κάθε νησιού σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Ο μόνιμος πληθυσμός παρέχεται από την Ελληνική Στατιστική αρχή και μπορεί να μεταφορτωθεί από τον σύνδεσμο: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1602/Other/A1602_SAM01_TB_DC_00_2001_01_F_GR.pdf (1) European Commission, 1994, Portrait of the islands, Luxembourg. (2) ESPON (2011), The Development of the Islands: European Islands and Cohesion Policy (EUROISLANDS), Final Report. ESPON & University of the Aegean. Διαθέσιμο στο: FinalReport foreword CU-16-11-2011.pdf
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου.
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα.
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Παρακολούθηση	Η παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι ικανοποιούνται οι συμφωνημένες διαδικασίες, να επιβεβαιωθεί η πρόοδος και να διαπιστωθούν έγκαιρα τυχόν προβλήματα ώστε να υπάρχει δυνατότητα για ανάληψη διορθωτικών ενεργειών και πρωτοβουλιών.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
Παρέμβαση	Η προμήθεια και εργασία για την εγκατάσταση του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου της Πράξης.
Πράξη	Μία οικονομικά αδιαίρετη σειρά εργασιών που εκπληρώνουν μια διακριτή τεχνική λειτουργία και με σαφώς προσδιορισμένους στόχους που σχετίζονται με το πρόγραμμα εντός του οποίου υλοποιείται. Μία πράξη δύναται να περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα υποέργα. Οι πράξεις επιλέγονται μετά από καθορισμένη διαδικασία από το Διαχειριστή Προγράμματος εκτός εάν αποτελούν προκαθορισμένες πράξεις (pre-defined projects). Η προκαθορισμένη πράξη αποτελεί την Κατηγορία 2 της παρούσας προκήρυξης.
Πράξη σε συνεργασία με τις Δότες Χώρες	Η πράξη η οποία υλοποιείται στο Δικαιούχο Κράτος σε στενή συνεργασία του Φορέα Υλοποίησης και ενός τουλάχιστον εταίρου, ο οποίος έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της επικράτειας μίας εκ των δότριων χωρών.
Πρόγραμμα	Η δομή που καθορίζει την αναπτυξιακή στρατηγική του δικαιούχου κράτους και αποτελείται από ένα συνεκτικό σύνολο μέτρων, τα οποία θα επιτευχθούν μέσω των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΧΜ ΕΟΧ 2009 – 2014, και

Όρος / Σύντμηση	Ορισμός
	στοχεύουν στην επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων και αποτελεσμάτων.
Προγραμματική ενότητα	Το θεματικό πεδίο εντός ενός τομέα προτεραιότητας με συγκεκριμένο συνολικό στόχο και μετρήσιμα αποτελέσματα.
Προγραμματική Συμφωνία	Η συμφωνία ανάμεσα στην Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ και στο ΕΣΕ, η οποία προσδιορίζει και οριοθετεί την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου προγράμματος.
Προκαθορισμένη πράξη (pre-defined project)	Η πράξη που προβλέπεται στο Μνημόνιο Κατανόσεως και στην προγραμματική συμφωνία για την θεματική περιοχή GR03- ΑΠΕ του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 και αφορά στην «ενσωμάτωση παρεμβάσεων για την αύξηση της χρήσης των ΑΠΕ σε ένα μικρό νησί».
ΠΥ	Προϋπολογισμός
ΣΑΕ	Συλλογική Απόφαση Έργου.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
Κοινωνικοί Εταίροι	Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και των συνδικάτων εργαζομένων.
Σύμφωνο πράξης	Το σύμφωνο πράξης συνίσταται από δύο διακριτά έγγραφα στα οποία αποτυπώνονται οι όροι υλοποίησης μίας πράξης: Τα δύο έγγραφα είναι η απόφαση ένταξης της πράξης από το Διαχειριστή Προγράμματος και το σύμφωνο αποδοχής όρων για τη συγχρηματοδότηση της πράξης από το Φορέα Υλοποίησης.
Συμφωνία Συνεργασίας	Η συμφωνία μεταξύ των εταίρων και του Φορέα Υλοποίησης μίας πράξης η οποία συνάπτεται για την υλοποίηση της πράξης.
Σύμφωνο Υλοποίησης Προγράμματος (Programme Implementation Agreement)	Η συμφωνία ανάμεσα στην Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 και τον Υπουργό Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, η οποία προσδιορίζει και οριοθετεί την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου προγράμματος.
Υπ.Αν.Α	Υπουργείο Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας
ΥΠΕΚΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
Φορέας Υλοποίησης (Project Promoter)	Νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της Ελληνικής Επικράτειας προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος
ΧΜ ΕΟΧ	Χρηματοδοτικός Μηχανισμός ΕΟΧ περιόδου 2009-2014: Βραχείας διάρκειας εργαλείο χρηματοδοτικής ενίσχυσης που δημιουργήθηκε από τα τρία κράτη-μέλη του ΕΖΕΣ και μη μέλη της ΕΕ –την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και την Νορβηγία– για την περίοδο 2009-2014 προκειμένου να ενισχυθεί η κοινωνική και οικονομική συνοχή μεταξύ των Κ-Μ του ΕΟΧ.
€	Ευρώ.

Άρθρο 2: Νομοθετικό και Κανονιστικό Πλαίσιο του ΧΜ ΕΟΧ

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του **ΠΔ 63/2005** (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Τις διατάξεις του **Π.Δ. Ίδρυσης του ΚΑΠΕ 375/87**, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το **άρθρο 30 Ν.3734/2009**.

3. Το Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, Έλεγχος και Εφαρμογή Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ 267/Α/3.12.2007) και ιδίως το άρθρο 29 όπως τροποποιήθηκε και εκάστοτε ισχύει.
4. Το Ν. 4146/2013 «Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος σε στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 90 /2013) και ιδίως την παρ. 1 του άρθρου 60 με την οποία ορίζεται η ΕΔΕΛ ως Αρχή Ελέγχου του ΕΟΧ 2009-2014.
5. Το Π.Δ. 4/2002 (ΦΕΚ 3/τ.Α/14.01.2002) «Εκτέλεση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας – Στήριξης και διαχείρισης των αντίστοιχων πόρων».
6. Τη με αριθμ. πρωτ. 60630/ΕΥΣ 5671/16.09.2003 εγκύκλιο εξειδίκευσης της εφαρμογής του Π.Δ. 4/2002 «Εκτέλεση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας – Στήριξης και διαχείρισης των αντίστοιχων πόρων».
7. Τη Συμφωνία της 14ης Οκτωβρίου 2003 για τη συμμετοχή της Δημοκρατίας της Τσεχίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Δημοκρατίας της Κύπρου, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτα, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Δημοκρατίας της Σλοβακίας στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία είναι εφαρμοστέα από την 1η Μαΐου 2004.
8. Το Πρωτόκολλο 38b της Συμφωνίας Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, σύμφωνα με το οποίο συστήνεται ο Χρηματοδοτικός Μηχανισμός ΕΟΧ 2009-2014 μέσω του οποίου οι δότριες χώρες θα συνεισφέρουν στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (εφεξής, "Πρωτόκολλο 38b").
9. Την από 09.12.2010 Απόφαση Νο 5/2010/SC της Διακρατικής Επιτροπής των χωρών ΕΖΕΣ, με την οποία συστήνεται και συγκροτείται η Επιτροπή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού για τη διαχείριση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ, εφεξής) περιόδου 2009-2014.
10. Το από 7.11.2011 Μνημόνιο Κατανοήσεως (Memorandum of Understanding) για την υλοποίηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιόδου 2009-2014 μεταξύ της Δημοκρατίας της Ισλανδίας, του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν, του Βασιλείου της Νορβηγίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας («Μνημόνιο Κατανοήσεως», εφεξής).
11. Τον από 18.01.2011 «Κανονισμό για την υλοποίηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ 2009-2014» ("Regulation on the implementation of the European Economic Area (EEA) Financial Mechanism 2009-2014"), όπως αυτός υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού βάσει του άρθρου 8.8 του Πρωτοκόλλου 38b της Συμφωνίας ΕΟΧ, τροποποιήθηκε και έκτοτε ισχύει (Κανονισμός, εφεξής)¹.
12. Τις λοιπές κατευθυντήριες οδηγίες που έχουν θεσπισθεί και υιοθετηθεί από την Επιτροπή ΧΜ ΕΟΧ περιόδου 2009-2014, όπως εκάστοτε ισχύουν (Κατευθυντήριες Οδηγίες της Επιτροπής ΧΜ ΕΟΧ, εφεξής).

¹Παρακαλώ όπως βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Κανονισμό ΧΜ ΕΟΧ (11) στον υπερσύνδεσμο: <http://eeagrants.org/Results-data/Results-overview/Documents/Legal-documents/Regulations-with-annexes/EEA-Grants-2009-2014/Regulation-EEA-Grants-2009-2014>

13. Την από 25-10-2013 Προγραμματική Συμφωνία (Programme Agreement) μεταξύ της Επιτροπής ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 και του Υπουργείου Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας (Προγραμματική Συμφωνία, εφεξής).
14. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση περί Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για την υλοποίηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιόδου 2009-2014 (ΦΕΚ 781/Β/28.03.2014) (Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, εφεξής).
15. Το Ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 247/Α/27.11.95) και ειδικότερα το άρθρο 104 αυτού.
16. Την από 15/04/2014 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας σχετικά περί «Συγχρηματοδότηση του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, ως Διαχειριστή (Programme Operator) του Προγράμματος με τίτλο: «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» στο πλαίσιο της προγραμματικής ενότητας: «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» που υλοποιείται από πόρους του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) περιόδου 2009 – 2014 και του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων».
17. Την επιστολή από Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος ΕΥΠΕ, (197052/03-04-2012), «Απαλλαγή από Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ), Πιλοτικές και Επιδεικτικές Δράσεις ΑΠΕ και ΕΞΕ».

Άρθρο 3: Πεδίο Εφαρμογής των Επιλέξιμων Προτάσεων

Μπορούν να υποβληθούν προτάσεις (από όσους έχουν δικαίωμα συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 4) αποκλειστικά σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες

- **Κατηγορία 1 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε τοπικές «Κοινότητες»,** όπως ορίστηκαν στον Πίνακα 1 του άρθρου 1.
- **Κατηγορία 2 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε «Μικρό νησί» – προκαθορισμένο έργο (predefined project),** όπως ορίστηκε στον Πίνακα 1 του άρθρου 1.

Οι παρεμβάσεις σε κτίρια, εγκαταστάσεις και χώρους, καθώς και οι δείκτες παρακολούθησης του προγράμματος ανά κατηγορία, παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2: Παρεμβάσεις και Δείκτες Παρακολούθησης Προγράμματος ανά Κατηγορία

Κατηγορίες	Παρεμβάσεις	Δείκτες Παρακολούθησης Προγράμματος		
1. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε τοπικές «Κοινότητες»	<u>Ενδεικτικές Παρεμβάσεις:</u> - Γεωθερμικές αντλίες, ηλιοθερμικά συστήματα, και συστήματα βιομάζας για την κάλυψη θερμικών και ψυκτικών φορτίων. - Χρήση ΑΠΕ για την παραγωγή και χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας σε εγκαταστάσεις όπως π.χ. επεξεργασία υγρών αποβλήτων, μονάδες αφαλάτωσης, άντληση	1. Εκτιμώμενη συνολική κατανάλωση ανανεώσιμης ενέργειας	MWh/year	5100
		1.1 Εκτιμώμενη κατανάλωση ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας	MWh/year	1040

Κατηγορίες	Παρεμβάσεις	Δείκτες Παρακολούθησης Προγράμματος		
	νερού, φωτισμό κλπ. • Χρήση ΑΠΕ για τροφοδοσία και φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων. • Χρήση ΑΠΕ για τις ανάγκες ηλεκτρισμού μαρίνων, μικρών λιμανιών κλπ. • Συστήματα αποθήκευσης και διαχείρισης ενέργειας • Άλλες συναφείς παρεμβάσεις ΑΠΕ που συμβάλλουν στους στόχους του προγράμματος.	1.2 Εκτιμώμενη κατανάλωση ανανεώσιμης θερμικής ενέργειας (κτίρια)	MWh/year	1060
		1.3 Εκτιμώμενη κατανάλωση ανανεώσιμης θερμικής ενέργειας (κτιριακό συγκρότημα)	MWh/year	3000
		2. Εκτιμώμενη μείωση ή αποφυγή των εκπομπών CO ₂ .	tn/year	3100
2. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε «Μικρό νησί» – προκαθορισμένο έργο (predefined project)	Παρεμβάσεις και των τριών παρακάτω θεματικών περιοχών: • Σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων από ΑΠΕ • Χρήση ΑΠΕ για τροφοδοσία ηλεκτρισμού σε μαρίνες / μικρά λιμάνια και διεργασίες όπως π.χ. διαχείρισης υγρών αποβλήτων, μονάδες αφαλάτωσης κλπ. • Ενσωμάτωση συστημάτων ΑΠΕ σε κτίρια.	1. Εκτιμώμενη συνολική κατανάλωση ανανεώσιμης ενέργειας	MWh/year	1900
		1.1 Εκτιμώμενη κατανάλωση ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας	MWh/year	1875
		1.2 Εκτιμώμενη κατανάλωση ανανεώσιμης θερμικής ενέργειας	MWh/year	25
		2. Εκτιμώμενη μείωση ή αποφυγή των εκπομπών CO ₂ .	MWh/year	1800

Επισημαίνεται ότι οι Φορείς Υλοποίησης πρέπει να αναλάβουν τις απαραίτητες ενέργειες και να διασφαλίσουν ότι όλες οι υπάρχουσες συμβατικές πηγές ενέργειας οι οποίες θα αντικατασταθούν από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θα αποσυρθούν κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του Προγράμματος.

Άρθρο 4: Δικαίωμα Συμμετοχής

4.1. Όλα τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΔΔ, ή ΝΠΙΔ) που λειτουργούν εντός των ελληνικών γεωγραφικών συνόρων προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, π.χ. εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, φορείς, κλπ.

- 4.2.** Η πρόταση μπορεί να υποβάλλεται και από εταιρικά σχήματα, που περιλαμβάνουν εκτός από το Φορέα Υλοποίησης, ημεδαπούς ή/και αλλοδαπούς εταίρους (όπως περιγράφονται στον Πίνακα 1) με την προϋπόθεση ότι ο κάθε εταίρος αναλαμβάνει παρεμβάσεις με τρόπο που θα εξασφαλίζεται και θα τεκμηριώνεται η συμπληρωματικότητα τους στην υλοποίηση των συνολικών στόχων της πρότασης.
- 4.3.** Σε περίπτωση εταιρικού σχήματος, ο Φορέας Υλοποίησης της πράξης υπογράφει την Αίτηση Πρότασης και την υποβάλλει, μαζί με την συμφωνία / δήλωση συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών (υπόδειγμα στο Παράρτημα Π.1), καθώς επίσης και τα απαιτούμενα συνημμένα έγγραφα και για τα δύο / όλα τα συμβαλλόμενα μέρη που αναφέρονται στο άρθρο 6 της παρούσας ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή προτάσεων.
- 4.4.** Στην περίπτωση συμμετοχής εταίρου στο εταιρικό σχήμα για την μεταφορά εξειδικευμένης τεχνογνωσίας, αυτή πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού.
- 4.5.** Επισημαίνεται η υποχρέωση τήρησης των εθνικών και κοινοτικών κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων, ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων σε όλα τα επίπεδα του προγράμματος. Για το σκοπό αυτό το ποσό χρηματοδότησης της πράξης θα πρέπει να καθορίζεται στη βάση της αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις από την αρμόδια Μονάδα Δ' «Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων» (Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας).

Άρθρο 5: Προϋπολογισμός, Διάρκεια και Επιλέξιμες Δαπάνες

Ο διαθέσιμος Προϋπολογισμός για τους φορείς υλοποίησης αναλύεται ως ακολούθως στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3: Προϋπολογισμός

Κατηγορίες	ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 (€)	Εθνική Συμμετοχή (ΠΔΕ, 15%) (€)	Σύνολο (€)
Κατηγορία 1 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε τοπικές «Κοινότητες»			
Πράξεις Θετικά Αξιολογούμενων Φορέων Υλοποίησης που θα διατεθούν στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.	6.768.644,40	1.194.466,70	7.963.111,00
Κατηγορία 2 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε «Μικρό νησί» – προκαθορισμένο έργο (predefined project)			
Πράξη Θετικά Αξιολογούμενη σε «Μικρό νησί» (προκαθορισμένο έργο) που θα διατεθεί στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.	1.446.315,80	255.232,20	1.701.548,00

Τα έργα τα οποία θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθούν έως 100% από τον προϋπολογισμό του Προγράμματος όντας σε πλήρη συμφωνία με τις ισχύουσες διατάξεις περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων και σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες κανονιστικές ρυθμίσεις για τη μη επιτρεπόμενη δυνατότητα παραγωγής εσόδων κατά την προβλεπόμενη περίοδο λειτουργίας των έργων.

Για τα έργα της **Κατηγορίας 1 - «Κοινότητα»**, ο επιλέξιμος προϋπολογισμός είναι από **1.000.0000 έως και 3.000.000 € ανά πράξη Φορέα Υλοποίησης**.

Για την **Κατηγορία 2 «Μικρό νησί - προκαθορισμένο έργο»** θα εγκριθεί μία πρόταση όπου ο μέγιστος προϋπολογισμός είναι το σύνολο της διαθέσιμης χρηματοδότησης όπως δίνεται στον πίνακα 3 είναι **1.701.548 €**.

Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπάνης περιγράφονται στον Πίνακα 4 και για κάθε υποβαλλόμενη πρόταση θα πρέπει να τηρούνται τα όρια δαπανών ανά κατηγορία.

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η **30^η Απριλίου 2016**. Οι προτεινόμενες πράξεις θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την υλοποίησή τους έως την ως άνω ημερομηνία.

Πίνακας 4: Κατανομή Προϋπολογισμού

A/A	Κατηγορία Δαπάνης	Μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό στον προϋπολογισμό της Πράξης ή όριο δαπάνης (%)
1	Παρεμβάσεις	87 – 95,5
2	Αμοιβές Συμβούλων	0 – 8,5
3	Μετρητικός Εξοπλισμός	1,5
4	Δράσεις Εκπαίδευσης, Διάδοσης, Δικτύωσης, Πληροφόρησης και Δημοσιότητας	3,0

Αναλυτικότερα οι δαπάνες αυτές αφορούν στα εξής:

Παρεμβάσεις

Δαπάνες που αφορούν παρεμβάσεις, όπως αυτές ορίζονται στον πίνακα 1 του άρθρου 1. Οι δαπάνες που αναφέρονται σε εξοπλισμό και υλικά, για να είναι επιλέξιμες θα πρέπει να αφορούν σε προμήθεια νέου εξοπλισμού και νέων/μη μεταχειρισμένων υλικών ή εργασίες τροποποίησης/προσαρμογής υφιστάμενου εξοπλισμού και υλικών.

Κατά γενικό κανόνα, μόνο το τμήμα της αποσβεσθείσας αξίας του εξοπλισμού που αντιστοιχεί στη διάρκεια της πράξης και το ποσοστό πραγματικής χρήσης του για τους σκοπούς της πράξης είναι επιλέξιμο. Ωστόσο το συνολικό κόστος αγοράς του νέου εξοπλισμού μπορεί να είναι επιλέξιμο εφόσον αυτός ο νέος εξοπλισμός αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα για την υλοποίηση ή την ανάπτυξη μιας τεχνολογίας η οποία είναι απαραίτητη για την επίτευξη του στόχου της πράξης. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το σύνολο της δαπάνης αγοράς είναι επιλέξιμο, ο Φορέας Υλοποίησης θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις 3 παρακάτω προϋποθέσεις:

- Να διατηρεί τον εξοπλισμό στη κυριότητά του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά την ολοκλήρωση της πράξης και να συνεχίζει να χρησιμοποιεί αυτόν τον εξοπλισμό προς όφελος των γενικών στόχων του Προγράμματος για το ίδιο χρονικό διάστημα
- Να διατηρεί τον εξοπλισμό κατάλληλα ασφαλισμένο για την κάλυψη ζημιών όπως φωτιά, κλοπή και άλλα φυσικώς ασφαλιστέα περιστατικά τόσο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης όσο και για πέντε έτη τουλάχιστον μετά την ολοκλήρωση της πράξης, και
- Να εξασφαλίσει κατάλληλους πόρους για τη συντήρηση του εξοπλισμού για πέντε έτη τουλάχιστον μετά την ολοκλήρωση της πράξης.

Αμοιβές Συμβούλων

Η δαπάνη αυτή περιλαμβάνει την αμοιβή Συμβούλου (Φυσικό Πρόσωπο, Εταιρεία, ή Σύμπραξη Εταιρειών) για την παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών υπηρεσιών προς τους Φορείς Υλοποίησης για την ωρίμανση των έργων παρεμβάσεων αλλά και τον σχεδιασμό τους μέχρι την υποβολή τους και την συμβουλευτική υποστήριξη στην παρακολούθηση και υλοποίηση της Πράξης.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί σε εμπλοκή και αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού συμβούλων κάθε περιοχής που θα υλοποιηθούν οι παρεμβάσεις, ενισχύοντας την εμπλοκή νέων εξειδικευμένων επιστημόνων.

Σημειώνεται ότι ο Σύμβουλος που θα προκύψει από διαγωνιστική διαδικασία μετά την ένταξη της Πράξης πρέπει να είναι ιδιαίτερα έμπειρος και εξειδικευμένος στα ειδικά θέματα των τεχνολογιών ΑΠΕ, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις συνολικές και πολύπλευρες απαιτήσεις των έργων. Ενδεικτικά, η αμοιβή συμβούλου μπορεί να αφορά:

- Παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της προετοιμασίας της πρότασης (preparatory cost) αλλά και της υλοποίησης των έργων / παρεμβάσεων. Για την εξειδικευμένη επιστημονική υποστήριξη στην διάρκεια υποβολής της πρότασης η αμοιβή δεν μπορεί να ξεπεράσει τα 15.000€ + ΦΠΑ (κάτω από 0,5% του συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης).
- Εξειδικευμένες έρευνες και μετρήσεις κάθε μορφής που σχετίζονται με την υποβαλλόμενη πράξη.
- Λεπτομερή σχεδιασμό συστημάτων και υποσυστημάτων της Πράξης.
- Έκθεση-καταγραφή και εκτίμηση ΠΡΙΝ και ΜΕΤΑ την υλοποίηση της Πράξης.
- Υποστήριξη στο πλαίσιο της εξασφάλισης των απαραίτητων εγκρίσεων και αδειοδοτήσεων που συνδέονται άμεσα με τις ανάγκες υλοποίησης των έργων των παρεμβάσεων κλπ.

Μετρητικός Εξοπλισμός:

Η κατηγορία αυτή **είναι υποχρεωτική** και περιλαμβάνει τη δαπάνη για την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων μέτρησης της κατανάλωσης ενέργειας από ΑΠΕ για την επαλήθευση των αποτελεσμάτων της Πράξης στην «Κοινότητα» και στο «Μικρό νησί». Κατά γενικό κανόνα, μόνο το τμήμα της αποσβεσθείσας αξίας του εξοπλισμού που αντιστοιχεί στη διάρκεια της πράξης και το ποσοστό πραγματικής χρήσης του για τους σκοπούς της πράξης είναι επιλέξιμο. Ωστόσο το συνολικό κόστος αγοράς του νέου εξοπλισμού μπορεί να είναι επιλέξιμο εφόσον αυτός ο νέος εξοπλισμός αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα για την υλοποίηση ή την ανάπτυξη μιας τεχνολογίας η οποία είναι απαραίτητη για την επίτευξη του στόχου της πράξης. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το σύνολο της δαπάνης αγοράς είναι επιλέξιμο, ο Φορέας Υλοποίησης θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις 3 προαναφερθείσες προϋποθέσεις στην ενότητα «Παρεμβάσεις» παραπάνω.

Δράσεις Εκπαίδευσης, Διάδοσης, Δικτύωσης, Πληροφόρησης και Δημοσιότητας της Πράξης:

Στις **υποχρεωτικές** αυτές δαπάνες περιλαμβάνονται ενέργειες προβολής αναφορικά με τη σκοπιμότητα και τα οφέλη της Πράξης, όπως ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας, συμμετοχικός προγραμματισμός με ομάδες πολιτών και κοινωνικών ομάδων κατά την προετοιμασία έναρξης υλοποίησης της πράξης.

Οι ενέργειες αυτές μπορούν να υλοποιηθούν μέσα από οποιοδήποτε κανάλι επικοινωνίας επιλέξει ο Φορέας Υλοποίησης (ανάπτυξη ιστοσελίδας, παραγωγή ενημερωτικού υλικού σε προσβάσιμες μορφές, όπως έντυπα μεγάλων χαρακτήρων, εκτυπώσεις Braille, έντυπα easy to read, οργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων κ.λπ.). **Το 20% των δαπανών των Δράσεων Εκπαίδευσης, Διάδοσης, Δικτύωσης, Πληροφόρησης και Δημοσιότητας εφόσον υπάρχουν τέτοιες, θα πρέπει υποχρεωτικά να αφορά στην παραγωγή υλικού για ΑμΕΑ (εκτυπώσεις Braille και DVDs).**

Έμμεσες δαπάνες (Γενικά έξοδα):

Για να εξασφαλισθεί η δίκαιη κατανομή των έμμεσων δαπανών ανά Πράξη, κάθε Φορέας Υλοποίησης οφείλει να παρουσιάσει μία συγκεκριμένη μεθοδολογία/ανάλυση για τον υπολογισμό τους, σύμφωνα, με το Άρθρο 7.4.1 του Κανονισμού. Οι έμμεσες δαπάνες δύνανται να προσδιορισθούν υιοθετώντας μία εκ των δύο παρακάτω επιλογών:

α) Μέθοδος κατ' αποκοπήν (flat rate method) δήλωσης έμμεσων δαπανών.

β) Πραγματικές έμμεσες δαπάνες.

Και στις δύο περιπτώσεις, οι Φορείς Υλοποίησης μπορούν να επιλέξουν κατ' αποκοπήν ποσοστό έως 10% επί των συνολικών άμεσων επιλέξιμων δαπανών τους εξαιρουμένης της υπερβολαβίας και δαπάνες τρίτων οι οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου (αναδόχου).

Σύμφωνα με τη μέθοδο της κατ' αποκοπήν δήλωσης των έμμεσων δαπανών (1^η επιλογή), ο Διαχειριστής Προγράμματος – ΚΑΠΕ προτείνει μία κατάλληλη μεθοδολογική προσέγγιση προς τους Φορείς Υλοποίησης η οποία περιγράφεται, ως ενδεικτικό παράδειγμα, στη συνέχεια:

Στο **πρώτο στάδιο** της προτεινόμενης μεθοδολογίας/ανάλυσης, ο Φορέας Υλοποίησης θα εντοπίσει και θα καταγράψει όλους τους τύπους γενικών εξόδων οι οποίοι σχετίζονται ειδικά με το αντικείμενο της πράξης και τις αντίστοιχες δράσεις. Τέτοιες έμμεσες δαπάνες μπορεί να είναι:

- Δαπάνες διοίκησης απολύτως απαραίτητες για την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου, π.χ. το κόστος του υποστηρικτικού προσωπικού, τα κόστη της ανώτατης διοίκησης τα οποία δεν είναι άμεσα αντιστοιχισμένα στο έργο.
- Δαπάνες εκτός προσωπικού, όπως ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, θέρμανση, νερό, καθαριότητα, αναλώσιμα γραφείου, ενοίκια γραφείων και άλλα έξοδα διαμονής.
- Διάφορα έξοδα γραφείου, όπως τηλέφωνο, τηλεομοιότυπο, ίντερνετ, φωτοαντιγραφικό, χαρτικά, και αναλώσιμα γραφείου σχετιζόμενα με τις δραστηριότητες του έργου.
- Κοινώς χρησιμοποιούμενα στοιχεία κλπ.

Στο **δεύτερο στάδιο**, πριν τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών, η κατάλληλη από τις παρακάτω μεθόδους πρέπει να επιλεγεί και να εφαρμοσθεί στην αντίστοιχη κατηγορία κόστους. Το πλήθος των μεθόδων οι οποίες προσφέρονται βασίζονται:

- Στο λόγο/αναλογία του αριθμού των ατόμων τα οποία εργάζονται για το έργο προς το συνολικό αριθμό των ατόμων τα οποία εργάζονται στον Φορέα Υλοποίησης.
- Στο λόγο/αναλογία του αριθμού των ανθρωποωρών εργασίας στο έργο προς το συνολικό αριθμό των ανθρωποωρών εργασίας στον Φορέα Υλοποίησης.
- Στο λόγο/αναλογία της επιφάνειας/χώρου ο οποίος χρησιμοποιείται από το προσωπικό το οποίο απασχολείται στο έργο προς τη συνολική επιφάνεια/χώρο του Φορέα Υλοποίησης.

- Στο λόγο/αναλογία του αριθμού των μηχανωρών εργασίας στο έργο προς το συνολικό αριθμό των μηχανωρών εργασίας στον Φορέα Υλοποίησης.

Ο Φορέας Υλοποίησης πρέπει να κάνει χρήση μίας εκ των παραπάνω μεθόδων/τύπων ανά συγκεκριμένη κατηγορία έμμεσου κόστους. Για διαφορετικά είδη έμμεσων δαπανών θα πρέπει να εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι/τύποι, ώστε να εξασφαλίζεται η δίκαιη κατανομή των έμμεσων δαπανών της αντίστοιχης κατηγορίας.

Στο **τρίτο στάδιο**, ο Φορέας Υλοποίησης θα πρέπει να ορίσει μία ρεαλιστική και κατά το δυνατόν αντιπροσωπευτική τιμή αναφοράς για κάθε στοιχείο έμμεσου κόστους προκειμένου να εφαρμόσει την ήδη επιλεγμένη μέθοδο/τύπο. Δεν επιτρέπεται η σκόπιμη επιλογή τιμής αναφοράς η οποία να οδηγεί σε αύξηση των επιμεριζόμενων έμμεσων δαπανών.

Στο **τέταρτο στάδιο**, όλα τα παραπάνω ποσά έμμεσων δαπανών θα πρέπει να αθροιστούν και να υπολογισθούν τα συνολικά γενικά έξοδα.

Στο **πέμπτο στάδιο**, υπολογίζεται το κατ' αποκοπήν ποσοστό έμμεσων δαπανών εκπεφρασμένο ως ο λόγος των συνολικών έμμεσων δαπανών προς τις συνολικές άμεσες δαπάνες, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στο έργο.

Η **2η επιλογή** προσδιορισμού/εκτίμησης των έμμεσων δαπανών αφορά τους Φορείς Υλοποίησης οι οποίοι διαθέτουν αναλυτικό λογιστικό σύστημα για την ταυτοποίηση και τον υπολογισμό των αντίστοιχων έμμεσων δαπανών οι οποίες πραγματοποιούνται σε άμεση σχέση με τα επιλέξιμα άμεσα κόστη του έργου.

Επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε από τις παραπάνω δύο δυνατότητες επιλεγεί, δεν είναι δυνατόν να αλλαχθεί εκ των υστέρων κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης του έργου. Επίσης δεν είναι δυνατόν να γίνει συνδυασμένη χρήση της μεθοδολογίας με βάση τα πραγματικά κόστη και της κατ' αποκοπήν δήλωσης των έμμεσων δαπανών στο ίδιο έργο.

Μη επιλέξιμες δαπάνες:

Για τις πράξεις που θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα, **δεν** είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Μισθοδοσίας Μόνιμου Προσωπικού.
- Συμμετοχής τοπικών ομάδων, συλλόγων κλπ.
- Χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing) για την αγορά παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση της ενταγμένης πράξης περιέλθουν στην κυριότητα του Φορέα Υλοποίησης.

Άρθρο 6: Σύνταξη και Υποβολή Προτάσεων

6.1 Όροι και Προϋποθέσεις

Οι τυπικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις είναι οι ακόλουθες:

- Να υπάρχει συμβατότητα με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο του ΧΜ ΕΟΧ.
- Να υποβάλλεται η πράξη από επιλέξιμο Φορέα Υλοποίησης (σύμφωνα με το άρθρο 4 της πρόσκλησης) ο οποίος να είναι νόμιμος/οι κάτοχος/οι και νομέας/είς του/των ακινήτου-των / οικοπέδου-ων / έκτασης-ων, στο οποίο θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις της προτεινόμενης πράξης. Όλες οι παρεμβάσεις πρέπει να γίνονται σε ακίνητα που διαθέτουν τις σχετικές άδειες και να μην έχουν νομικά ή ιδιοκτησιακά κωλύματα.

- Να αποδεικνύεται η Τεκμηρίωση Ικανότητας του Φορέα Υλοποίησης και των τυχόν εταίρων με την πλήρη συμπλήρωση των στοιχείων της αίτησης συμμετοχής της πρότασης (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.2**), αλλά και από τα αναγραφόμενα σχετικά έγγραφα (6.2, Φάκελος Τυπικών δικαιολογητικών).
- Οι «κοινότητες» και το «μικρό νησί» που θα υλοποιηθούν οι παρεμβάσεις πρέπει να ικανοποιούν τους ορισμούς που έχουν δοθεί στο άρθρο 1 της πρόσκλησης.
- Να τεκμηριώνεται η **σκοπιμότητα** της πράξης σε σχέση με τις κατηγορίες, τους στόχους και τους δείκτες της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος .
- Η υλοποίηση της πράξης να γίνεται **εντός του χρονοδιαγράμματος** όπως καθορίζεται στο άρθρο 5.
- Ο προϋπολογισμός της πράξης της Κατηγορίας 1 να τηρεί τα ελάχιστα και μέγιστα αποδεκτά όρια προϋπολογισμού, όπως ορίζονται στο άρθρο 5.
- Ο προϋπολογισμός της πράξης της Κατηγορίας 2 να τηρεί το μέγιστο αποδεκτό όριο προϋπολογισμού, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 (1.701.548,00€)
- Τα τυποποιημένα έντυπα της πρότασης και τα συνοδευτικά έγγραφα να είναι συμπληρωμένα υπογεγραμμένα και σφραγισμένα. Πρέπει να έχουν υπογραφεί, να έχουν σφραγιστεί (πλήρως και σωστά) και να έχουν μονογραφεί όλες οι σελίδες από το νόμιμο εκπρόσωπο του Φορέα Υλοποίησης.

6.2 Περιεχόμενο Υποβαλλόμενης Πρότασης

Η υποβαλλόμενη πρόταση θα πρέπει να περιλαμβάνει δύο διακριτούς φακέλους:

- **ΦΑΚΕΛΟΣ Α – ΤΥΠΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ:** Περιεχόμενο του φακέλου αυτού θα είναι τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά υποψηφιότητας για την ένταξη στο πρόγραμμα.
- **ΦΑΚΕΛΟΣ Β- ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:** Περιεχόμενο του φακέλου αυτού θα είναι στοιχεία που περιγράφουν τεχνικά την προτεινόμενη Πράξη.

Ο **ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΥΠΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ** θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 / Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	
ΦΑΚΕΛΟΣ Α – ΤΥΠΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ -	
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ -	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ («ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ»/ «ΜΙΚΡΟ ΝΗΣΙ»)-	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ ⁽¹⁾ –	

(1) Είναι ο κωδικός που θα δοθεί κατά την παραλαβή του φακέλου από το ΚΑΠΕ.

Ο **ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΥΠΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ (ΦΑΚΕΛΟΣ Α)** πρέπει να περιλαμβάνει τα παρακάτω:

1. **Σύμφωνο Συνεργασίας (Partnership Agreement).** Σχετικό υπόδειγμα περιλαμβάνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.1.**
2. **Αίτηση Πρότασης πλήρως συμπληρωμένη.** Σχετικό υπόδειγμα περιλαμβάνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.2.**
3. **Έγγραφο Τεκμηρίωσης Ικανότητας του Φορέα Υλοποίησης / Εταιρικού Σχήματος:**
 - ο Στοιχεία τεκμηρίωσης ότι ο Φορέας Υλοποίησης που υποβάλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα υποβολής της πράξης, όπως καταστατικό, προγραμματική σύμβαση, οργανισμός υπουργείου, συστατική πράξη, κ.τ.λ.

- ο Απόφαση του αρμόδιου διοικητικού οργάνου (Δημοτικού Συμβουλίου, Περιφερειακού Συμβουλίου, Πρυτανικού Συμβουλίου, Διοικητικού Συμβουλίου, Απόφαση Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, Περιφέρειας κ.λπ.) για αποδοχή των όρων της Πρόσκλησης και έγκριση συμμετοχής στο Πρόγραμμα.
 - ο Αποδεικτικό πως ο Φορέας Υλοποίησης αλλά και οι Εταίροι θα πρέπει να διατηρούν το δικαίωμα πραγματοποίησης των έργων/παρεμβάσεων στα ακίνητα / χώρους / εγκαταστάσεις, δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της κυριότητας, καθώς και σχετική/ες Άδεια/ες αυτού/ων (Οικοδομική/ες, άλλες).
 - ο Ασφαλιστική και φορολογική υπόσταση και ενημερότητα του Φορέα Υλοποίησης.
 - ο Βιογραφικά σημειώματα των εμπλεκόμενων στο έργο καθώς και η Απόφαση ορισμού υπευθύνου Επικοινωνίας για την πράξη.
- 4. **Βεβαίωση μη παραγωγής εσόδων. Σχετικό υπόδειγμα** περιλαμβάνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.6.**
- 5. **Βεβαίωση του Φορέα Υλοποίησης περί μη χρηματοδότησης των προβλεπόμενων δράσεων της Πράξης από λοιπούς πόρους (Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ, Ταμείο Συνοχής, INTERREG, ΠΔΕ, αμιγώς εθνικούς πόρους κ.λπ). Σχετικό υπόδειγμα** περιλαμβάνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.7.**
- 6. **Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του Φορέα Υλοποίησης** ότι θα τηρήσει τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες.
- 7. **Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του Φορέα Υλοποίησης** ότι για τα ακίνητα στα οποία θα γίνουν παρεμβάσεις, η δαπάνη για πρόσθετη στατική ενίσχυση βαρύνει τον Φορέα Υλοποίησης ή/και τους εταίρους του, εάν υφίσταται.
- 8. **Οποιαδήποτε άλλη σχετική απόφαση** αρμόδιου συλλογικού οργάνου ή εποπτεύουσας αρχής είναι απαραίτητη.
- 9. **Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του Φορέα Υλοποίησης** ότι εφόσον ειδοποιηθεί από τον Διαχειριστή Προγράμματος ΚΑΠΕ θα αποστείλει εντός τριών (3) μηνών όλες τις απαιτούμενες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για την υλοποίηση της Πράξης όπως επίσης και τα απαραίτητα τεύχη δημοπράτησης της Πράξης.

Ο **ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΦΑΚΕΛΟΣ Β)** θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 / Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ΦΑΚΕΛΟΣ Β – ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ -
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ -
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ («ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ»/ «ΜΙΚΡΟ ΝΗΣΙ») -
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ ⁽¹⁾ –

(1) Είναι ο κωδικός που θα δοθεί κατά την παραλαβή του φακέλου από το ΚΑΠΕ.

Ο **ΦΑΚΕΛΟΣ Β «ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ»** θα περιλαμβάνει, συμπληρωμένο, ανάλογα αν η πρόταση υποβάλλεται στην Κατηγορία 1: «Κοινότητα» ή στην Κατηγορία 2: «Μικρό νησί» (προκαθορισμένο έργο), το αντίστοιχο έντυπο (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.3**):

- **Π.3.1: Έντυπο Τεχνικών Στοιχείων – Κατηγορία 1 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε τοπικές «Κοινότητες».**
- **Π.3.2: Έντυπο Τεχνικών Στοιχείων – Κατηγορία 2 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε «Μικρό Νησί» – προκαθορισμένο έργο (predefined project)**

Επίσης, θα συμπληρώνεται ο Πίνακας (υπόδειγμα δίνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.4**), όπου δηλώνονται και εξηγούνται οι **εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις** οι οποίες απαιτούνται για την υλοποίηση της Πράξης.

Οι προτάσεις υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Τα κείμενα, εκτός των τυποποιημένων εντύπων, η συμπλήρωση των οποίων προβλέπεται στο Πρόγραμμα, θα παραδίδονται σε δακτυλογραφημένες σελίδες μεγέθους A4 (210x297 mm). Επίσης, θα πρέπει **υποχρεωτικά** να υποβάλλεται ένα πλήρες αντίγραφο σε ηλεκτρονική μορφή (CD ROM, DVD, κλπ. για περιβάλλον WINDOWS XP ή μεταγενέστερο). Τα κείμενα θα πρέπει να είναι σε μορφή WORD και οι πίνακες σε EXCEL. Αριθμητικά δεδομένα απαραίτητα για την αξιολόγηση της πράξης, θα πρέπει να υποβάλλονται σε αρχείο EXCEL.

Στην αρχή κάθε φακέλου θα **πρέπει** να υπάρχει πίνακας περιεχομένων, καθώς και πλήρη στοιχεία (email, τηλέφωνο, fax, διεύθυνση) του εκπροσώπου του Φορέα, και του υπευθύνου επικοινωνίας της Πράξης με τους οποίους θα έρχονται σε επαφή οι υπηρεσίες του Διαχειριστή Προγράμματος ΚΑΠΕ.

Η ενημέρωση των δυνητικών Φορέων Υλοποίησης γίνεται μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας του Προγράμματος <http://eeares.cres.gr>. Στην ίδια ιστοσελίδα βρίσκονται αναρτημένα όλα τα απαιτούμενα προς συμπλήρωση έντυπα που πρέπει να υποβληθούν ως περιεχόμενο του Φακέλου Δικαιολογητικών του προγράμματος.

Για τη διευκόλυνση των δικαιούχων, το ΚΑΠΕ αμέσως μετά την προκήρυξη και τη δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων προς τους δυνητικούς Φορείς Υλοποίησης θα λειτουργεί γραφείο Υποστήριξης (helpdesk) για την ενημέρωση των υποψηφίων δικαιούχων με σκοπό την παροχή εξειδικευμένων πληροφοριών.

6.3 Προθεσμία και Τόπος Υποβολής

Οι προτάσεις πρέπει να υποβληθούν το αργότερο μέχρι την **29^η Σεπτεμβρίου 2014 στις 16:00.**

Οι προτάσεις πρέπει να υποβάλλονται στο Διαχειριστή Προγράμματος “Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας” ΚΑΠΕ, 19ο χλμ. Λεωφόρου Μαραθώνος, Τ.Κ. 19009, Πικέρμι Αττικής όλες τις εργάσιμες ημέρες από 09:00 – 16:00. Κατά την υποβολή του θα δίδεται αριθμός πρωτοκόλλου.

Οι προτάσεις μπορεί να υποβληθούν ταχυδρομικά (συστημένες) ή αυτοπροσώπως, υπό την προϋπόθεση της παραλαβής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Σε κάθε περίπτωση οι ενδιαφερόμενοι ευθύνονται πλήρως για το περιεχόμενο του φακέλου, καθώς επίσης και το χρόνο που ο τελευταίος θα κατατεθεί στο πρωτόκολλο του ΚΑΠΕ.

Προτάσεις οι οποίες θα υποβάλλονται εκτός των ανωτέρω προθεσμιών δε θα γίνονται δεκτές. Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας του Προγράμματος <http://eeares.cres.gr>.

Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στο Διαχειριστή Προγράμματος ΚΑΠΕ, τηλέφωνο 2106603300, e-mail: xm-eox@cres.gr (Υπόψη: Δρ. Κωνσταντίνος Πατλιτζιάνας, Δρ. Παρασκευάς Γεωργίου). Το ΚΑΠΕ θα απαντά σε οιαδήποτε διευκρίνιση και ερώτηση απευθυνθεί το αργότερο σε 20 ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων. Καθώς ο δικτυακός τόπος <http://eeares.cres.gr> αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας του Διαχειριστή Προγράμματος ΚΑΠΕ και όλων των δυνητικών δικαιούχων του προγράμματος “Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας”, θα φιλοξενεί όλες τις ερωταπαντήσεις προκειμένου κάθε ενδιαφερόμενος να έχει πρόσβαση στην ίδια πληροφόρηση.

Άρθρο 7: Αξιολόγηση Προτάσεων

7.1 Γενικά

Η αξιολόγηση των πράξεων, που υποβάλλονται από τους δυνητικούς Φορείς Υλοποίησης, αποσκοπεί στη διασφάλιση της τυπικής και ουσιαστικής τεκμηρίωσης της αρτιότητας της κάθε πρότασης σε σχέση με τους στόχους και τις διαδικασίες εφαρμογής, παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχου του Προγράμματος ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014.

Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- **Διοικητικός έλεγχος και έλεγχος επιλεξιμότητας** από τον Διαχειριστή Προγράμματος - ΚΑΠΕ (όπως αναλύεται παρακάτω στο Στάδιο Αξιολόγησης Α).
- **Αξιολόγηση** των προτάσεων από ανεξάρτητους και αμερόληπτους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες **ανά ομάδα κριτηρίων** (όπως αναλύεται παρακάτω στο στάδιο Αξιολόγησης Β).
- **Έκδοση τελικής απόφασης από τον Διαχειριστή Προγράμματος – ΚΑΠΕ.**

Θα θεσπιστεί και λειτουργήσει **Επιτροπή Επιλογής** η οποία υποστηρίζει και είναι υπεύθυνη για όλη τη διαδικασία αξιολόγησης και θα προτείνει τις πράξεις οι οποίες θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος. Η Επιτροπή Επιλογής θα είναι πενταμελής και θα αποτελείται από:

- Δύο (2) στελέχη του ΚΑΠΕ, ένα εκ των οποίων θα είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Επιλογής, και τα οποία θα ορισθούν μετά από σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΑΠΕ.
- Έναν εκπρόσωπο από το Υπουργείο Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.
- Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.
- Έναν εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ).

Η Επιτροπή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού και το Εθνικό Σημείο Επαφής έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στις συναντήσεις της Επιτροπής Επιλογής ως παρατηρητές. Η Επιτροπή Επιλογής θα τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της ενώ περίληψη αυτών θα παρέχεται στην Επιτροπή Χρηματοδοτικού Μηχανισμού στην Αγγλική γλώσσα το αργότερο δύο εβδομάδες μετά την πραγματοποίηση της συνεδρίασης.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Επιλογής είναι οι ακόλουθες:

- Να διατυπώνει συστάσεις προς τον Διαχειριστή Προγράμματος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης των προτάσεων και στα δύο στάδια αξιολόγησης (Α & Β).
- Να ζητά επιπρόσθετες πληροφορίες/συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με το περιεχόμενο της αξιολόγησης κλπ.

- Να ελέγχει τη σειρά κατάταξης των πράξεων. Έχει τη δυνατότητα να τροποποιεί την κατάταξη των έργων σε αιτιολογημένες περιπτώσεις. Η τεκμηρίωση των τροποποιήσεων θα πρέπει να αναφέρεται λεπτομερώς στα πρακτικά των συναντήσεων της Επιτροπής Επιλογής. Αν μια τέτοια τροποποίηση έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη μιας πράξης, ο επηρεαζόμενος αιτών θα πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως σχετικά με το αιτιολογικό της τροποποίησης.
- Να προτείνει ποιες Πράξεις θα πρέπει να ενταχθούν και να υποστηριχθούν από το Πρόγραμμα. Ο αριθμός των προτάσεων προς ένταξη στο Πρόγραμμα εξαρτάται από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό της σχετικής πρόσκλησης και τον τελικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό της κάθε Πράξης της σειράς (πίνακα) κατάταξης.
- Να υποβάλλει τη λίστα με τις προτεινόμενες πράξεις στον Διαχειριστή Προγράμματος – ΚΑΠΕ.

Η έναρξη της αξιολόγησης γίνεται μετά το πέρας της κατάθεσης των προτάσεων των Φορέων Υλοποίησης. Η συνολική χρονική περίοδος της αξιολόγησης των πράξεων καθορίζεται σε 60 εργάσιμες μέρες από την έναρξή της. Η διάρκεια της αξιολόγησης μπορεί να παραταθεί τεκμηριωμένα μέχρι και τριάντα (30) εργάσιμες μέρες, κατόπιν σχετικής εισήγησης του ΚΑΠΕ προς το Εθνικό Σημείο Επαφής και το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού 2009-2014 και ακόλουθη έγκριση.

7.2 Στάδιο Α - Διοικητικός Έλεγχος & Έλεγχος Επιλεξιμότητας από τον Διαχειριστή Προγράμματος

Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα ελέγξει τις προτάσεις για τη συμμόρφωσή τους ως προς τα διοικητικά κριτήρια και τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Το στάδιο αυτό πραγματοποιείται από Ελεγκτές Πληρότητας Δικαιολογητικών & Τυπικών Προϋποθέσεων. Οι **Ελεγκτές** είναι στελέχη του ΚΑΠΕ και είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των απαραίτητων δικαιολογητικών και των τυπικών προϋποθέσεων επιλεξιμότητας των υποβαλλόμενων προτάσεων.

Θα ελεγχθεί η συμβατότητα της αίτησης **με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας** πρόσκλησης καθώς και το περιεχόμενο της υποβαλλόμενης πρότασης (Φάκελοι Α και Β), σύμφωνα με αυτά που περιγράφονται στο άρθρο 6.

Σημειώνεται ότι όλοι οι παραπάνω έλεγχοι του Σταδίου Αξιολόγησης Α αντιστοιχούν σε **διοικητικά κριτήρια και κριτήρια επιλεξιμότητας** τα οποία λαμβάνουν δυαδικές τιμές (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Μια πρόταση για να θεωρηθεί ότι λαμβάνει θετική αξιολόγηση στο Στάδιο Α, θα πρέπει να λάβει σε όλους τους παραπάνω ελέγχους ΝΑΙ.

Εάν κατά τον έλεγχο του φακέλου της πρότασης προκύψουν ελλείψεις δικαιολογητικών, η Επιτροπή Επιλογής κρίνει εάν θα ζητηθούν Συμπληρωματικά Στοιχεία, με το σκεπτικό ότι θα αφορούν περιπτώσεις εγγράφων που ενώ ζητήθηκαν από τις αρμόδιες αρχές πριν την καταληκτική ημερομηνία, δεν έγινε δυνατή η έγκαιρη έκδοσή τους.

Προϋπόθεση αποτελεί ή ύπαρξη των σχετικών αιτήσεων προς έκδοση των δικαιολογητικών ή στοιχείων στο φάκελο της πρότασης.

Η προσκόμισή τους εγγράφως ή/και ΦΑΞ θα πρέπει να γίνεται εντός 5 (πέντε) εργάσιμων ημερών, από τη σχετική ειδοποίηση του ΚΑΠΕ.

Σε περίπτωση που η πρόταση λάβει αρνητική αξιολόγηση στο στάδιο Α, η πρόταση θα απορρίπτεται και ο δυνητικός Φορέας Υλοποίησης θα ενημερώνεται εγγράφως. Οι απορριφθέντες Φορείς Υλοποίησης έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ένσταση για την εν λόγω απόφαση εντός πέντε (5) ημερών, ακολουθώντας τη σχετική εθνική νομοθεσία μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης (Στάδιο Α και Β).

Πίνακας 5: Κριτήρια Σταδίου Α

A/A	Περιγραφή	Είδος Βαθμολόγησης ¹
1	Σύμφωνο Συνεργασίας ² (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.1)	Δυαδική
2	Αίτηση Πρότασης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.2)	Δυαδική
3	Έγγραφο Τεκμηρίωσης Ικανότητας του Φορέα Υλοποίησης / Εταιρικού Σχήματος	Δυαδική
4	Βεβαίωση μη παραγωγής εσόδων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.6)	Δυαδική
5	Βεβαίωση του Φορέα Υλοποίησης περί μη χρηματοδότησης των προβλεπόμενων δράσεων της Πράξης από λοιπούς πόρους (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.7)	Δυαδική
6	Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του Φορέα Υλοποίησης ότι θα τηρήσει τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες	Δυαδική
7	Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του Φορέα Υλοποίησης για τα ακίνητα	Δυαδική
8	Οποιαδήποτε άλλη σχετική απόφαση ³	Δυαδική
9	Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του Φορέα Υλοποίησης για αποστολή εντός τριών (3) μηνών όλων των απαιτούμενων εγκρίσεων και αδειοδοτήσεων	Δυαδική
10	Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του Φορέα Υλοποίησης για αποστολή εντός τριών (3) μηνών όλων των απαραίτητων τευχών δημοπράτησης της Πράξης ⁴	Δυαδική
11	Έντυπο Τεχνικών Στοιχείων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.3.1 ή Π.3.2)	Δυαδική
12	Πίνακας Αδειοδοτήσεων/Εγκρίσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.4)	Δυαδική

¹ Δυαδική βαθμολόγηση: Το κάθε κριτήριο λαμβάνει τιμή ΝΑΙ ή ΌΧΙ.

² Το συγκεκριμένο κριτήριο δεν είναι υποχρεωτικό καθώς μπορεί να υπάρχει ένας υποψήφιος Φορέας Υλοποίησης.

³ Το συγκεκριμένο κριτήριο δεν είναι υποχρεωτικό.

⁴ Το συγκεκριμένο κριτήριο εφαρμόζεται στην περίπτωση κατά την οποία μία Πράξη επιλεγεί και ενταχθεί στο Πρόγραμμα.

7.3 Στάδιο Β – Αξιολόγηση Προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.

Το **Στάδιο Αξιολόγησης Β** αρχίζει με την ολοκλήρωση του Σταδίου Αξιολόγησης Α και αφορά στις προτάσεις που έχουν λάβει θετική αξιολόγηση (πλήρης πρόταση) στο Στάδιο Αξιολόγησης Α.

Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων σε κάθε κατηγορία (1-«κοινότητα», 2 – «μικρό νησί»), θα πραγματοποιηθεί από **Ανεξάρτητους Αξιολογητές / Εμπειρογνώμονες**. Η ομάδα θα συσταθεί μετά από ανοικτή πρόσκληση για εμπειρογνώμονες με βάση εγκεκριμένα κριτήρια, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και την αξιοπιστία της εν λόγω διαδικασίας. Οι δαπάνες για τους Ανεξάρτητους Αξιολογητές θα καλύπτονται και θα εντάσσονται στο κόστος διαχείρισης του Διαχειριστή Προγράμματος.

Σε κάθε περίπτωση, το ΚΑΠΕ θα διασφαλίσει (μέσω υποχρέωσης υπογραφής Υπεύθυνης Δήλωσης από κάθε ενδιαφερόμενο που θα συμμετέχει στη διαδικασία) ότι οι Εμπειρογνώμονες θα είναι αμερόληπτοι και δε θα έχουν καμία άμεση ή έμμεση σχέση με τον Διαχειριστή Προγράμματος – ΚΑΠΕ, την Επιτροπή Επιλογής, οποιονδήποτε δυνητικό Φορέα Υλοποίησης ή σχετιζόμενο σύμβουλο κατά την προετοιμασία της πρότασης η οποία πρόκειται να υποβληθούν στο Πρόγραμμα. Τα Μέλη της Επιτροπής Επιλογής δε μπορούν να επιλεγούν ως Ανεξάρτητοι Εμπειρογνώμονες. Τα προσόντα των αξιολογητών εξειδικεύονται στην πρόσκληση του ΚΑΠΕ για την κατάρτιση του προβλεπομένου Μητρώου Αξιολογητών (άρθρο 6.5/παρ.2 του Κανονισμού). Όλες οι σχετικές λεπτομέρειες θα οριστικοποιηθούν στη σχετική πρόσκληση. Ο Διαχειριστής του Προγράμματος - ΚΑΠΕ θα ενημερώσει τους επιλεγέντες αξιολογητές σχετικά με τη διαδικασία και τα εξειδικευμένα κριτήρια αξιολόγησης.

Οι βασικές αρχές οι οποίες διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων είναι οι ακόλουθες:

- Οι προτάσεις προς αξιολόγηση ανατίθενται προς έλεγχο στους ανεξάρτητους αξιολογητές με κλήρωση η οποία γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο. Σε περίπτωση αδυναμίας ηλεκτρονικής κλήρωσης, η κλήρωση θα γίνει με ευθύνη της Επιτροπής Επιλογής.
- Κανένα εμπλεκόμενο μέλος δε γνωρίζει εκ των προτέρων το φυσικό πρόσωπο που θα αναλάβει την αξιολόγηση.
- Κάθε πρόταση αξιολογείται από δύο αξιολογητές. Ο προσδιορισμός των κριτηρίων αποτυπώνεται στο «Έντυπο Αξιολόγησης Πράξης-Συγκριτική Αξιολόγηση» που επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π5.
- Οι ανεξάρτητοι αξιολογητές βαθμολογούν ξεχωριστά κάθε υποψήφια πράξη σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής τα οποία δημοσιεύονται στην παρούσα πρόσκληση (άρθρο 6.5/παρ. 3 του Κανονισμού).
- Η βαθμολογία στα κριτήρια αξιολόγησης προκύπτει μετά από ουσιαστική κρίση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης και θα πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς για κάθε κατηγορία κριτηρίων. Αν η συνολική βαθμολογία των δυο αξιολογητών της κάθε πρότασης **διαφέρει περισσότερο από 30%**, τότε η πρόταση αξιολογείται και από τρίτο ανεξάρτητο αξιολογητή. Σε αυτήν την περίπτωση, η τελική βαθμολογία της πρότασης προκύπτει ως το άθροισμα των βαθμολογιών των δύο αξιολογητών των οποίων οι βαθμολογίες αποκλίνουν λιγότερο (άρθρο 6.5/παρ. 4 του Κανονισμού).
- Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε ειδικούς, ελεγχόμενους χώρους που θα διατεθούν για το σκοπό αυτό και η όλη διαδικασία θα εποπτεύεται από αρμόδια στελέχη του ΚΑΠΕ.
- Η αξιολόγηση σε ημερήσια βάση θα ξεκινάει στις 9:30 πμ και θα ολοκληρώνεται στις 17:30. Από την έναρξη της αξιολόγησης, έως και την ολοκλήρωση της δεν είναι επιτρεπτή η έξοδος των αξιολογητών από τους προβλεπόμενους χώρους και η οποιαδήποτε επικοινωνία τους με άλλα πρόσωπα. Σε περίπτωση αναγκαστικής διακοπής της αξιολόγησης, ακυρώνεται η σχετική διαδικασία και η πρόταση αξιολογείται εξ αρχής.
- Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα παρέχει στην Επιτροπή Επιλογής τον κατάλογο των πράξεων όπως αυτές κατετάγησαν σύμφωνα με την παραπάνω περιγραφείσα διαδικασία (άρθρο 6.5/παρ. 5 του Κανονισμού).

Κάθε πρόταση αξιολογείται **συγκριτικά** με τις υπόλοιπες που θα υποβληθούν.

Η πρόταση αξιολογείται βάσει των παρακάτω ομάδων κριτηρίων και υπο-κριτηρίων αυτών:

- **Κατηγορία Κριτηρίων Αξιολόγησης Α- Πληρότητα, σαφήνεια και ρεαλιστικότητα της πρότασης.**
- **Κατηγορία Κριτηρίων Αξιολόγησης Β - Τήρηση εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.**
- **Κατηγορία Κριτηρίων Αξιολόγησης Γ - Ωριμότητα της πράξης.**

Τα κριτήρια αξιολόγησης των παραπάνω ομάδων κριτηρίων έχουν στόχο την πρόκριση των προτάσεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος. Συνοπτικά, τα επιμέρους κριτήρια των ομάδων κριτηρίων δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 6: Κριτήρια Σταδίου Αξιολόγησης Β

A/A	Περιγραφή	Είδος Βαθμολόγησης	Βαρύτητα (Κλίμακας)
	Κατηγορία Α- Πληρότητα, σαφήνεια και ρεαλιστικότητα πρότασης		
A1	Κρισιμότητα του προβλήματος που αντιμετωπίζεται με την υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης.	Κλίμακας	30
A2	Ρεαλιστικότητα των στόχων της Πράξης σε σχέση με τις παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν.	Κλίμακας	20
A3	Ποιότητα και αρτιότητα της προς αξιολόγηση πρότασης (σαφήνεια: υλικών και προτεινόμενων λύσεων, οργάνωσης έργου, σχεδίου διαχείρισης κινδύνων, σχεδίου Εκπαίδευσης, Διάδοσης, Δικτύωσης, Πληροφόρησης και Δημοσιότητας).	Κλίμακας	20
A4	Οικονομικότητα της πρότασης.	Κλίμακας	10
A5	Συμβολή στην Κοινωνία.	Κλίμακας	10
A6	Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της πράξης σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο.	Κλίμακας	10
A7	Συμβολή της πράξης στην επίτευξη των στόχων του ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014.	Δυαδική	
A8	Συμβολή της πράξης στην επίτευξη των Δεικτών του Προγράμματος.	Δυαδική	
A9	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης.	Δυαδική	
	Κατηγορία Β- Τήρηση εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας		
B1	Τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών καθώς και κρατικών ενισχύσεων.	Δυαδική	
B2	Τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενέργεια και το περιβάλλον.	Δυαδική	
B3	Τήρηση της ισότητας των φύλων, των ευκαιριών και μη διάκριση σε θέματα απασχόλησης.	Δυαδική	
B4	Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.	Δυαδική	
	Κατηγορία Γ- Ωριμότητα πράξης		
Γ1	Περιγραφή και τεκμηρίωση απαιτούμενης αδειοδοτικής διαδικασίας.	Δυαδική	
Γ2	Σχέδιο λειτουργίας της Πράξης.	Δυαδική	
	Σύνολο		100

Δυαδική Βαθμολόγηση: Στη βαθμολόγηση αυτή, η τιμή που λαμβάνει κάθε επιμέρους κριτήριο είναι ΝΑΙ ή ΟΧΙ.

² Βαθμολόγηση Κλίμακας: Σε αυτό το είδος βαθμολόγησης, τα κριτήρια βαθμολογούνται βάσει αριθμητικής κλίμακας.

Τα κριτήρια του παραπάνω πίνακα εξειδικεύονται όπως παρακάτω:

Ομάδα Α- Πληρότητα, σαφήνεια και ρεαλιστικότητα πρότασης

Από τα κριτήρια της ομάδας Α τα κριτήρια Α7, Α8 και Α9 αποτελούν ποιοτικά κριτήρια και λαμβάνουν δυαδικές τιμές (ΝΑΙ/ΟΧΙ). Η πρόταση λαμβάνει θετική αξιολόγηση ως προς τα κριτήρια αυτά, όταν αυτά λαμβάνουν απάντηση (ΝΑΙ). Αν η πρόταση λάβει αρνητική αξιολόγηση ως προς τα κριτήρια Α7, Α8 και Α9, η πρόταση απορρίπτεται.

Τα υπόλοιπα κριτήρια της ομάδας Α (Α1-Α6) αποτελούν ποσοτικά κριτήρια και λαμβάνουν τιμές βαθμολογίας κλίμακας. Το εύρος και οι τιμές της κλίμακας εξειδικεύονται στο «Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης-Συγκριτική Αξιολόγηση» που επισυνάπτεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.5**. Ο βαθμός Β_Α που λαμβάνει η πρόταση ως προς τα κριτήρια της ομάδας Α είναι το άθροισμα των τιμών των επιμέρους κριτηρίων:

$$B_A = (\text{Τιμή κριτηρίου Α1}) + (\text{Τιμή κριτηρίου Α2}) + (\text{Τιμή Κριτηρίου Α3}) + (\text{Τιμή Κριτηρίου Α4}) + (\text{Τιμή Κριτηρίου Α5}) + (\text{Τιμή κριτηρίου Α6})$$

Α1 Κρισιμότητα του προβλήματος που αντιμετωπίζεται με την υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης (ΚΛΙΜΑΚΑΣ)

Εξετάζεται ο βαθμός κάλυψης των αναγκών του Φορέα Υλοποίησης από την υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης σε σχέση με την κρισιμότητα του αντίστοιχου προβλήματος και ειδικότερα:

- Χαμηλή διείσδυση ΑΠΕ στην "κοινότητα" ή στο «μικρό νησί».
- Υψηλές εκπομπές CO₂eq.
- Κτίρια / κτιριακά συγκροτήματα χαμηλής ενεργειακής αποδοτικότητας.
- Ενεργοβόρες δημόσιες εγκαταστάσεις και χώροι.
- Κοινωνικά και οικονομικά υποβαθμισμένες περιοχές επέμβασης. Μεγάλη ευαίσθητη ομάδα πληθυσμού.

Το κριτήριο λαμβάνει βαθμολογία **από 0 μέχρι και 30**.

Α2 Ρεαλιστικότητα των στόχων της Πράξης σε σχέση με τα τις παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν (ΚΛΙΜΑΚΑΣ)

Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα των στόχων της Πράξης σε σχέση με:

- το φυσικό αντικείμενο της Πράξης,
- τα μέσα, τις μεθοδολογίες και τις τεχνικές που θα εφαρμοστούν για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου των παρεμβάσεων στις «κοινότητες» και στο «μικρό νησί».
- το κλίμα και το δυναμικό των ΑΠΕ στην περιοχή παρέμβασης.
- τα εργαλεία και την ακρίβεια των υπολογισμών για τον προσδιορισμό των στόχων (εγκυρότητα, αξιοπιστία, κ.λ.π)
- την τεκμηρίωση τυχόν παραδοχών και εκτιμήσεων.

Τα υποκριτήρια λαμβάνουν βαθμολογία όπως παρουσιάζονται στο Παράρτημα Π.5.

Το κριτήριο λαμβάνει βαθμολογία **από 0 μέχρι και 20**.

Α3 Ποιότητα και αρτιότητα της προς αξιολόγηση πρότασης (ΚΛΙΜΑΚΑΣ)

Η βαθμολογία του δείκτη αξιολογείται σε σχέση με τη:

- Σαφήνεια επιλογής υλικών, εξοπλισμού και κατασκευών με κατάλληλες προδιαγραφές και με περιορισμένη ανάγκη συντήρησης.
- Σαφήνεια των προτεινόμενων λύσεων ως προς την επιλογή τεχνολογιών ΑΠΕ σε σχέση με τα χαρακτηριστικά των κτιρίων / χώρων / εγκαταστάσεων και τις κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής.
- Σαφήνεια οργάνωσης έργου (τρόπος υλοποίησης, εμπλεκόμενοι, κλπ), όπως παρατίθεται στην παράγραφο 4 της Αίτησης της πρότασης (Παράρτημα Π.2), λαμβάνοντας υπόψη και τα κατατεθειμένα βιογραφικά της ομάδας στο Φάκελο Α – Τυπικά Δικαιολογητικά.
- Ελέγχεται η αρτιότητα και περιεχόμενο του Σχεδίου Διαχείρισης κινδύνων της προτεινόμενης πράξης όπως αυτό παρουσιάζεται στο έντυπο τεχνικών στοιχείων. Συγκεκριμένα εκτιμάται κατά πόσο έχουν προσδιορισθεί και αναλυθεί επαρκώς οι σχετικοί κίνδυνοι (διαχειριστικοί, τεχνικοί, οικονομικοί, τεχνικοί, κλπ) και πώς ο Φορέας Υλοποίησης σκοπεύει να τους ξεπεράσει, μέσω ενός ρεαλιστικού και υλοποιήσιμου σχεδίου που στηρίζεται σε παράθεση τεκμηριωμένων στοιχείων.
- Ελέγχεται η αρτιότητα και το περιεχόμενο του Σχέδιο Εκπαίδευσης, Διάδοσης, Δικτύωσης, Πληροφόρησης και Δημοσιότητας της προτεινόμενης πράξης όπως αυτό παρουσιάζεται στο έντυπο τεχνικών στοιχείων. Συγκεκριμένα, εξετάζεται κατά πόσο το σχέδιο διάχυσης εκμεταλλεύεται με το καλύτερο δυνατό τρόπο το οφέλη του έργου με στόχο να τα πολλαπλασιάσει σε ποικίλες ομάδες πληθυσμού, χρησιμοποιώντας με το βέλτιστο δυνατό τρόπο όλες τις σύγχρονες σχετικές μεθοδολογίες και εργαλεία διάχυσης.

Το κριτήριο λαμβάνει βαθμολογία **από 0 μέχρι και 20**.

Τα υποκριτήρια του Α3 λαμβάνουν τιμές από 0 μέχρι και 4. Η τιμή 4 δίνεται στην πρόταση με τη μέγιστη συμβολή.

A4 Οικονομικότητα της πρότασης (ΚΛΙΜΑΚΑΣ)

Η βαθμολογία του κριτηρίου προκύπτει από το αποτέλεσμα του δείκτη για τις προτεινόμενες παρεμβάσεις στην «κοινότητα» ή στο «μικρό νησί»:

Προϋπολογισμός Πρότασης (€) / Εκτιμώμενη Κατανάλωση Ανανεώσιμης Ενέργειας (MWh)

Ο δείκτης αυτός υπολογίζει το κόστος ανά εκτιμώμενη κατανάλωση ενέργειας από ΑΠΕ (€/MWh). Ο τρόπος βαθμολόγησης αναλύεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.5 -Κατηγορία κριτηρίων Γ.

Το κριτήριο λαμβάνει βαθμολογία **από 0 μέχρι και 10**.

Η βαθμολογία 10 δίνεται στην πρόταση στην οποία ο παραπάνω λόγος λαμβάνει τη μικρότερη τιμή μεταξύ των «κοινοτήτων».

Ομοίως, η βαθμολογία 10 δίνεται στην πρόταση στην οποία ο παραπάνω λόγος λαμβάνει τη μικρότερη τιμή μεταξύ των δυνητικών «μικρών νησιών».

A5 Συμβολή στην Κοινωνία (ΚΛΙΜΑΚΑΣ)

Η βαθμολογία του προκύπτει από την αξιολόγηση του δείκτη **Κοινωνικού Οφέλους** που αξιολογείται από το αποτέλεσμα του δείκτη για τις προτεινόμενες παρεμβάσεις στην «κοινότητα» ή στο «μικρό νησί»:

Προϋπολογισμός Πρότασης (€) / Αριθμός Πολιτών που αποκτούν άμεσα Οφέλη από το Πρόγραμμα

Ο δείκτης αυτός υπολογίζει το κόστος για κάθε πολίτη που δηλώνεται ότι έχει άμεσα οφέλη από την υλοποίηση των παρεμβάσεων ΑΠΕ σε κτίρια, χώρους, εγκαταστάσεις (π.χ. χρήστες, επισκέπτες, κλπ) και τεκμηριωμένα έχει αποδειχθεί στο έντυπο. Ο τρόπος βαθμολόγησης αναλύεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π.5-Κατηγορία κριτηρίων Γ.

Το κριτήριο λαμβάνει βαθμολογία **από 0 μέχρι και 10**.

Η βαθμολογία 10 δίνεται στην πρόταση στην οποία ο παραπάνω λόγος λαμβάνει τη μικρότερη τιμή μεταξύ των «κοινοτήτων».

Ομοίως, η βαθμολογία 10 δίνεται στην πρόταση στην οποία ο παραπάνω λόγος λαμβάνει τη μικρότερη τιμή μεταξύ των δυνητικών «μικρών νησιών».

A6 Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της πράξης σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο (ΚΛΙΜΑΚΑΣ)

Ενδεικτικά στοιχεία που αξιολογούνται αφορούν:

- α) στην πληρότητα του προτεινόμενου Π/Υ (περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου),
- β) στην ορθή και ρεαλιστική κατανομή στις επιμέρους κατηγορίες, δαπανών σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο, τους κανόνες επιλεξιμότητας και τα αναφερόμενα στον παρόντα οδηγό.

Το κριτήριο λαμβάνει βαθμολογία **από 0 μέχρι και 10**.

A7 Συμβολή της πράξης στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Θα πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς πως η πράξη εξυπηρετεί την επίτευξη των στόχων του προγράμματος ΧΜ ΕΟΧ 2009-2014 και συγκεκριμένα:

- να μειωθούν οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
- να αξιοποιηθούν βέλτιστα οι πόροι μέσα από τεχνικά επαρκείς, αποτελεσματικές και καλώς λειτουργούσες διοικητικές δομές,
- να διασφαλισθεί η ποιότητα των δράσεων, η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η εύρυθμη διαχείριση της υλοποίησης των έργων με προϋποθέσεις διαφάνειας και χρηστής διακυβέρνησης.

A8 Συμβολή της πράξης στην Επίτευξη των Δεικτών του Προγράμματος (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Εξετάζεται αν η πρόταση εκπληρώνει τους στόχους του προγράμματος και ειδικότερα αν επιτυγχάνεται ο ακόλουθος στόχος:

- Μεγιστοποίηση της Κατανάλωσης Ενέργειας από ΑΠΕ στην επιλεχθείσα «κοινότητα» ή στο «μικρό νησί».
- Μεγιστοποίηση της Κατανάλωσης Ενέργειας από ΑΠΕ στο μικρό νησί που θα επιλεγεί, ανάλογα με τον στόχο της πρότασης.

Θα πρέπει να ικανοποιούνται τα παρακάτω:

- Για την πρόταση σε κάθε «κοινότητα» να τεκμηριώνεται ότι η ελάχιστη κατανάλωση ενέργειας από ΑΠΕ είναι τουλάχιστον 641 MWh/χρόνο για κάθε 1.000.000 € συνολικό προϋπολογισμό πρότασης.
- Για την πρόταση σε «μικρό νησί» να τεκμηριώνεται ελάχιστη κατανάλωση ενέργειας από ΑΠΕ είναι τουλάχιστον 1.900 MWh/χρόνο.

A9 Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Η Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος δύναται να εξεταστεί σε σχέση με:

- α) το φυσικό αντικείμενο,
- β) την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ),
- γ) τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της Πράξης (πχ ειδικές τοπικές συνθήκες).

Ομάδα Β- Τήρηση εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας

Τα κριτήρια της Ομάδας Β αποτελούν **ποιοτικά κριτήρια** και λαμβάνουν δυαδικές τιμές (ΝΑΙ/ΟΧΙ).

Η πρόταση λαμβάνει θετική αξιολόγηση ως προς τα κριτήρια της ομάδας Β, όταν λάβει απάντηση (ΝΑΙ) σε κάθε ένα από τα κριτήρια της ομάδας Β (Β1, Β2, Β3 και Β4). Αν η πρόταση λάβει αρνητική αξιολόγηση τότε απορρίπτεται. Στην περίπτωση που κριτήριο αξιολόγησης της ομάδας Β δεν εφαρμόζεται για την εξεταζόμενη πρόταση, τότε αντιμετωπίζεται ως θετικά απολογηθείσα στο κριτήριο αυτό.

B1 Τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και κρατικών ενισχύσεων (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Εξετάζεται, ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της πράξης, αν ο Φορέας Υλοποίησης έχει τηρήσει μέχρι τη στιγμή της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία (πχ κατά το στάδιο της δημοπράτησης, της σύμβασης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής). Η εξέταση γίνεται με βάση τις προβλεπόμενες στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, λίστες ελέγχου για την προέγκριση των σταδίων εξέλιξης όλων των δημοσίων συμβάσεων της πράξης.

Ιδιαίτερα ελέγχεται η υποχρέωση τήρησης των κανόνων περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων.

B2 Τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενέργεια και το περιβάλλον. (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Εξετάζεται, ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της πράξης, αν ο Φορέας Υλοποίησης έχει τηρήσει μέχρι τη στιγμή της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την ενέργεια και το περιβάλλον.

B3 Τήρηση της ισότητας των φύλων, των ευκαιριών και μη διάκριση σε θέματα απασχόλησης (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Τήρηση/δέσμευση του Φορέα Υλοποίησης και των αναδόχων αυτού όπως κατά τις διαδικασίες υλοποίησης και λειτουργίας της πράξης εφαρμόζουν κανονιστικό πλαίσιο που δεν αντιβαίνει στις αρχές της ισότητας των δύο φύλων και της μη διάκρισης εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

B4 Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη/ δράση ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ.

Ενδεικτικά εξετάζεται:

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό ή/και στο δομημένο περιβάλλον.

(Β) Πρόσβαση στις υπηρεσίες.

(Γ) Πρόσβαση στην πληροφόρηση με τη χρήση τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Ομάδα Γ- Ωριμότητα Πράξης

Τα κριτήρια της Ομάδας Γ αποτελούν **ποιοτικά κριτήρια** και λαμβάνουν δυαδικές τιμές (ΝΑΙ/ΟΧΙ).

Η πρόταση λαμβάνει θετική αξιολόγηση ως προς τα κριτήρια της ομάδας Γ, όταν λάβει απάντηση (ΝΑΙ) σε κάθε ένα από τα κριτήρια της ομάδας Γ (Γ1, Γ2). Αν η πρόταση λάβει αρνητική αξιολόγηση ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης της ομάδας Γ η αξιολόγηση της πρότασης διακόπτεται. Αν η πρόταση λάβει αρνητική τιμή «ΟΧΙ» στο κριτήριο αξιολόγησης Γ2, θα πρέπει στην Απόφαση Ένταξης να συμπεριληφθεί ο δεσμευτικός όρος της εξειδίκευσης του κριτηρίου και η αξιολόγηση της πρότασης συνεχίζεται όπως στην περίπτωση της θετικής αξιολόγησης.

Γ1 Περιγραφή και τεκμηρίωση απαιτούμενης αδειοδοτικής διαδικασίας (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Ελέγχεται αν έχει επαρκώς συμπληρωθεί ο πίνακας εγκρίσεων και αδειοδοτήσεων που περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα Π.4**.

Γ2 Σχέδιο λειτουργίας της Πράξης (ΔΥΑΔΙΚΗ)

Ο Φορέας Υλοποίησης θα πρέπει, σε περίπτωση που δεν υφίσταται φορέας λειτουργίας της Πράξης, πριν την ολοκλήρωση της Πράξης να έχει εξασφαλίσει τον ορισμό ή τη δημιουργία συγκεκριμένης επαρκούς δομής ή υπηρεσίας για την απρόσκοπτη λειτουργία της Πράξης σε βάθος τουλάχιστον 5ετίας από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και λειτουργίας της. Η δέσμευση αυτή θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην απόφαση ένταξης της Πράξης.

Η συνολική βαθμολογία $B_{ολ}$ της κάθε πρότασης προκύπτει ως:

$$B_{ολ} = B_A$$

Οι υποβαλλόμενες προτάσεις αξιολογούνται ανεξάρτητα από τη σειρά υποβολής τους στον Διαχειριστή Προγράμματος (ΚΑΠΕ).

7.4. Αποτέλεσμα της αξιολόγησης

Μετά την ολοκλήρωση των Σταδίων Αξιολόγησης Α και Β το αποτέλεσμα της αξιολόγησης καταγράφεται σε ειδικό έντυπο και επικυρώνεται από την Επιτροπή Επιλογής. Οι προτάσεις στο έντυπο αυτό κατατάσσονται σε φθίνουσα σειρά με βάση τη βαθμολογία τους.

Η αξιολόγηση της πρότασης χαρακτηρίζεται:

- **Θετική** (προτείνεται η ένταξη της πράξης στο πρόγραμμα).

Θετική αξιολόγηση δίδεται όταν η πρόταση, σε όλα τα κριτήρια, έχει λάβει:

Κριτήρια	Θετικές Τιμές
A7, A8, A9, B1-4 και Γ1-2	Θετική τιμή "ΝΑΙ"

Κριτήρια	Θετικές Τιμές
A1	Βαθμολογία τουλάχιστον 15
A2 (β)	Βαθμολογία τουλάχιστον 6
A4, A5, A6	Βαθμολογία τουλάχιστον 5
A3 (α) (β) (γ) (δ)	Βαθμολογία τουλάχιστον 2
A2 (δ)	Βαθμολογία τουλάχιστον 1,5
A2 (α) (ε)	Βαθμολογία τουλάχιστον 1
A2 (γ)	Βαθμολογία τουλάχιστον 0,5

- **Αρνητική** (προτείνεται η μη ένταξη της πράξης στο πρόγραμμα).

Αρνητική αξιολόγηση δίδεται όταν η πρόταση, σε ένα τουλάχιστον κριτήριο, έχει λάβει:

Κριτήρια	Αρνητικές Τιμές
A7, A8, A9, B1-4 και Γ1-2	Αρνητική τιμή "ΟΧΙ"
A1	Βαθμολογία μικρότερη από 15
A2 (β)	Βαθμολογία μικρότερη από 6
A4, A5, A6	Βαθμολογία μικρότερη από 5
A3 (α) (β) (γ) (δ)	Βαθμολογία μικρότερη από 2
A2 (δ)	Βαθμολογία μικρότερη από 1,5
A2 (α) (ε)	Βαθμολογία μικρότερη από 1
A2 (γ)	Βαθμολογία μικρότερη από 0,5

Ο Διαχειριστής Προγράμματος επαληθεύει ότι η διαδικασία επιλογής έχει διεξαχθεί σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και ότι οι συστάσεις από την Επιτροπή Επιλογής συμμορφώνονται με τους κανόνες και τους στόχους του προγράμματος. Μετά την εν λόγω επαλήθευση και με βάση την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής, και πριν από την οριστικοποίηση της λίστας των θετικά αξιολογημένων προτάσεων ζητείται για κάθε θετικά αξιολογημένη πρόταση, η σχετική γνωμοδότηση από την αρμόδια Μονάδα Δ' ΕΥΣ ΕΑΣ για την τήρηση των κανόνων περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων. Μετά τη σύμφωνη γνώμη της Μονάδας Δ' ΕΥΣ ΕΑΣ, ο Διαχειριστής Προγράμματος θα οριστικοποιήσει την απόφασή του για το ποιές πράξεις πρέπει να υποστηριχθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος. Σε περίπτωση κατά την οποία εγείρονται θέματα κρατικής ενίσχυσης, το ποσό χρηματοδότησης για κάθε επιλεγόμενη πράξη θα καθορίζεται στη βάση της αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις από την αρμόδια Μονάδα Δ' «Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων» (Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας).

Ο Διαχειριστής Προγράμματος - ΚΑΠΕ θα ενημερώσει τους δυνητικούς Φορείς Υλοποίησης σχετικά με τα αποτελέσματα της διαδικασίας επιλογής εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και θα δημοσιοποιήσει τα αποτελέσματα. Σε περίπτωση απόρριψης, ο Διαχειριστής Προγράμματος ενημερώνει τον δυνητικό Φορέα Υλοποίησης με σχετική επιστολή στην οποία αιτιολογείται η απόρριψη.

Άρθρο 8: Μοντέλο Πληρωμής

Τα κύρια χαρακτηριστικά του μοντέλου πληρωμής παρουσιάζονται παρακάτω:

- Οι πληρωμές των πράξεων θα έχουν τη μορφή προκαταβολών, ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών.

- Προβλέπεται προκαταβολή ίση με το 10%, της αξίας της σύμβασης, χωρίς να υπολογίζεται ο ΦΠΑ.
- Οι ενδιάμεσες πληρωμές θα αποτελούν μέχρι το 70% του συνολικού κόστους της πράξης.
- Η τελική πληρωμή αντιπροσωπεύει μέχρι και το 20% των επιλέξιμων δαπανών της πράξης, επόμενης της έγκρισης της τελικής έκθεσης.
- Προβλέπονται τρεις περίοδοι αναφοράς για τις ενδιάμεσες εκθέσεις για κάθε ημερολογιακό έτος, δηλαδή:
 - ο 1^η Ιανουαρίου – 30^η Απριλίου.
 - ο 1^η Μαΐου – 31^η Αυγούστου.
 - ο 1^η Σεπτεμβρίου – 31^η Δεκεμβρίου
- Οι ενδιάμεσες πληρωμές, μετά την προετοιμασία και την υποβολή της σχετικής ενδιάμεσης έκθεσης η οποία προετοιμάζεται από τους Φορείς Υλοποίησης, ελέγχεται από την Αρχή Πιστοποίησης και εγκρίνεται από την επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ.
- Οι ενδιάμεσες πληρωμές οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα για κάθε ημερολογιακό έτος: 15^η Απριλίου, 15^η Αυγούστου και 15^η Δεκεμβρίου. Οι ενδιάμεσες εκθέσεις πρέπει να υποβάλλονται στην επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ, σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα:
 - ο Στις 15 Μαρτίου το αργότερο, για τις πληρωμές που προβλέπεται να γίνουν την 15^η Απριλίου.
 - ο Στις 15 Ιουλίου το αργότερο, για τις πληρωμές που προβλέπεται να γίνουν την 15^η Αυγούστου.
 - ο Στις 15 Νοεμβρίου το αργότερο, για τις πληρωμές που προβλέπεται να γίνουν την 15^η Δεκεμβρίου.
- Οι ενδιάμεσες εκθέσεις περιλαμβάνουν:
 - ο Δήλωση των δαπανών οι οποίες πραγματοποιούνται κατά την εν λόγω περίοδο
 - ο Δήλωση των προβλεπόμενων δαπανών για την επόμενη περίοδο.
- Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα πραγματοποιεί 100% επανεξέταση των αιτήσεων αποζημίωσης μαζί με επιτόπιες επαληθεύσεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.
- Οι δαπάνες θα πρέπει να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.
- Οι πληρωμές θα γίνονται σε ένα νέο διακριτό τραπεζικό λογαριασμό του κάθε επιλεγμένου Φορέα Υλοποίησης ο οποίος έχει ανοιχθεί ειδικά και αποκλειστικά για αυτήν την πράξη.
- Ο Διαχειριστής Προγράμματος θα παρακρατεί ένα ποσοστό μέχρι 10% του κόστους της προκαταβολής και κάθε ενδιάμεσης πληρωμής. Το ποσό το οποίο έχει παρακρατηθεί, δεν θα καταβάλλεται στους Φορείς Υλοποίησης της πράξης έως ότου εγκριθεί η τελική έκθεση.
- Οι δαπάνες οι οποίες προκύπτουν κατά τη διάρκεια της τελευταίας περιόδου της πράξης περιλαμβάνονται στην τελική έκθεση του έργου.

- Μετά την υποβολή της ενδιάμεσης έκθεσης, η Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ ελέγχει ότι οι προϋποθέσεις πληρωμής πληρούνται. Εάν το αποτέλεσμα του ελέγχου είναι θετικό, τότε οι ενδιάμεσες πληρωμές πραγματοποιούνται στις σχετικές ημερομηνίες, το αργότερο. Εάν το αποτέλεσμα του ελέγχου και η επαλήθευση είναι αρνητική, η Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ, το Εθνικό Σημείο Επαφής και ο Διαχειριστής Προγράμματος εργάζονται στενά από κοινού προκειμένου να διορθώσουν τα προβλήματα τα οποία ενυπάρχουν. Η Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ μπορεί να αρνηθεί προσωρινά τις ενδιάμεσες πληρωμές έως ότου τα προβλήματα αυτά αντιμετωπιστούν. Μόλις η Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ λάβει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και δεχθεί την ενδιάμεση οικονομική έκθεση, τότε προβαίνει στην εν λόγω πληρωμή, είτε την επερχόμενη προγραμματισμένη ημερομηνία είτε όταν αυτή κρίνει σκόπιμο να στείλει την εμπρόθεσμη πληρωμή.
- Η Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ δύναται να τροποποιήσει το ποσό της ενδιάμεσης πληρωμής αν οι προβλεπόμενες δαπάνες για την επόμενη περίοδο θεωρηθούν αδικαιολόγητες/μη τεκμηριωμένες. Η Επιτροπή του ΧΜ ΕΟΧ παρέχει δίχως καθυστέρηση στο Εθνικό Σημείο Επαφής, στην Αρχή Ελέγχου και στον Διαχειριστή Προγράμματος την αιτιολόγηση της εν λόγω τροποποίησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Π.1: Υπόδειγμα Σύμφωνου Συνεργασίας.

Π.2: Αίτηση Πρότασης.

Π.3.1: Έντυπο Τεχνικών Στοιχείων – Κατηγορία 1 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε τοπικές «Κοινότητες».

Π.3.2: Έντυπο Τεχνικών Στοιχείων – Κατηγορία 2 – Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ΑΠΕ σε «Μικρό νησί» – προκαθορισμένο έργο (predefined project).

Π.4: Ενδεικτικός Πίνακας Αδειοδοτήσεων / Εγκρίσεων.

Π.5: Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης – Συγκριτική Αξιολόγηση.

Π.6: Υπόδειγμα Βεβαίωσης μη παραγωγής εσόδων.

Π.7: Υπόδειγμα Βεβαίωσης του Φορέα Υλοποίησης περί μη χρηματοδότησης των προβλεπόμενων δράσεων της Πράξης από λοιπούς πόρους.

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
- Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής